

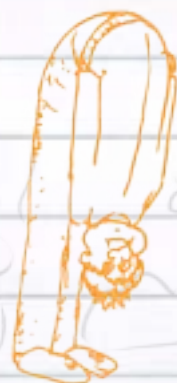
Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM

NR.12 -102.ÅRGANG 27.09.16 -11.10.16

SLAM!

Grenselandet mellom
dikt og hip-hop

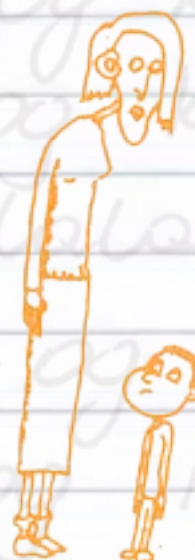

SNÅBARN I STUDIETIDA:

Ingvild er 26 år, student og mamma

ISFIT:

Likevel håp for UD-støtte

GRATIS!

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Tonje Jacobsen - Tlf: 994 87 017
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER DUSKEN
Kristian Gisvold - Tlf: 470 57 799
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Anette Sivertstøl- Tlf: 990 15 077
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Silje Bjellvåg nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Henrik Delsbek reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Tone Høiland Ween sportsredaktor@studentmediene.no

FORSKNINGSREDAKTØR
Kaia Sørlund ffredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Anna Melkild og Rasmus Liestøl
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Lasse Georg Tønnessen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Hilde-Katrin Hagen Fjortoft
grafisk-sje@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Kjell Robin Skyberg Elkrem
debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Fredrik Andersen - Tlf: 920 52 309
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Linnéa Heimsæter Stang - Tlf: 917 48 083
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Anders Påsche (sjef), Linn Danielsen Evjemo, Jahn Ivar Kjølseth, Synne Hammervik, Finn Brynestad, An Nguyen og Ida Jønsberg

JOURNALISTER
Siri Overn, Lisa Flostrand, Frida Rystad Aune, Michael Stene, Sindre Cottis, Felix Seifert, Audun Kopperud, Sverre Tärland Harborg, Ronja-Helen Libakken, Henriette Sandberg, Mari Wigdel, Karoline Berniklev, Marie Lytømt Norum, Øyvind Hamre, Synne Eggum Myrvang, Nora Holm, Maria Furuheim, Inga Steneien, Mathias Karlsen, Iben Dahl, Maria Lund Krogstad

FOTOGRAFER
Sebastian S. Bjerkvik, Jonas Halse Rygh, Lasse Georg Tønnessen og Hans Fredrik Sunde, Hedda Rysstad, Hans Fredrik Sunde, Silje Krager, Aksel-Dev Dhunsi, Linea Bancel, Amalie Hoff Ludvigsen og Katarzyna Maria Wiecezorek

ILLUSTRATØRER
Benjamin Drews, Eirin Mari Fossey, Margrete Indahl, Astrid Bøhler, Christian Høkaas, Inger Sidonia, Nora Johansen og Ellinor Egeberg

GRAFIKERE
Andrea Gjerde, Torgeir Timenes Bell, Torje-Irén Harsvik Haugen, Katarzyna Maria Wiecezorek og Hilde-Katrin Hagen Fjortoft

KORREKTUR
Idunn Skjerdingsstad (sjef), Finn Brynestad, Hera Lyngstad og Marie Norum

FORSIDE
Torgeir Timenes Bell, Nora Johansen og Christian Høkaas

Miljøtrykksak fra Trykkpartner
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

UnderDusken er eitt selvstendig organ for studenter, utgive av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på læresteder i Trondheim med medlemsrett i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/dusken.no

@dusken.no

Det finnes ganske mange barnekte studenter - Benedikt

LEDER

Ikke hele løsningen

– **Du kan nok** lære en del av en gnistrende god foreleser, men du lærer enda mer dersom du også kan diskutere med foreleseren etterpå.

Det sa kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen til Adresse-avisen da han tidligere i høst reiste rundt i Norge for å samle tips til hvordan kvaliteten i høyere utdanning kan heves. Kunnskapsministeren har rett i dette. Samtidig er det utopisk. For med flere hundre studenter per foreleser, slik tilfellet ofte er, blir det rett og slett ikke tid til meningsfull diskusjon. Derfor er apper og andre elektroniske løsninger kjempeviktig. Som hjelpemidler.

I denne utgaven av Under Dusken kan du lese om appen Sembly. Den har som formål å gjøre kommunikasjon mellom foreleser og student enklere. Dette er sær s viktig om det i hele tatt skal ha en hensikt å dra på

forelesninger. Ingen orker å reise til campus tidlig på morgenen til en forelesning de ikke får noe ut av. Spesielt viktig er det å bedre kommunikasjonen når vi også leser at NTNU får oppfølging- og veiledningsslakt i Studiebarometeret 2015.

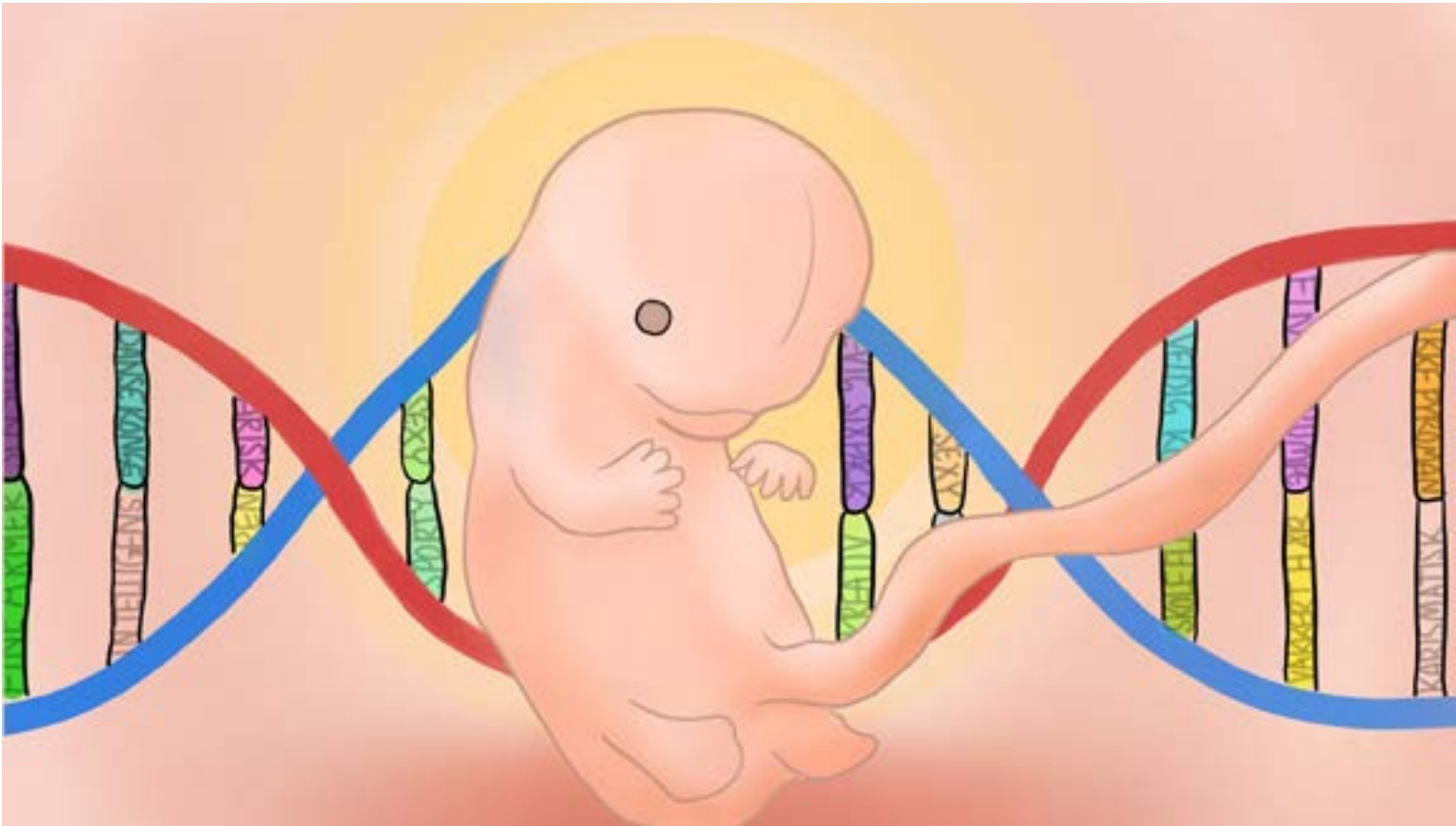
At NTNU er framoverlente og ambisiøse er det ingen tvil om. Prorektor Berit Kjeldstad snakker i dette bladet entusiastisk om det nye digitale verktøyet Blackboard, og hvordan det er «en unik mulighet for samtlige lærere og samtlige 40 000 studenter til å tenke nytt om hvordan man kommuniserer med hverandre». Og i august i år la rektor Gunnar Bovim fram ti punkter NTNU trenger å forbedre seg på. Blant disse ti punktene finner vi både «Flere forskere må legge langt mer vekt på formidling», og «Omleggingen til mer digital og innovativ utdanning går

for tregt». Vi får bare håpe at NTNU ikke tror at de ved å iverksette tiltak for å framskynde digitaliseringen også løser formidlingsproblemet.

Flere forelesere er skeptiske. Bassam Hussein, som også er en av vinnerne i Morgenbladets kåring «Fantastiske formidlere», understreker viktigheten av at hjelpemidlene forblir kun hjelpemidler. Og professor i pedagogikk Daniel Schofield stiller seg skeptisk til disse «hurtigløsningene».

Derfor er det helt essensielt at NTNU ikke lar seg blende av at det stadig utvikles flere geniale digitale hjelpemidler og dermed glemmer viktigheten av de gode formidlerne. Suksess med digitale kommunikasjons-verktøy beror på den som anvender dem, ikke verktøyet i seg selv.

KRISTIAN GISVOLD
Nestleder, Dusken

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

Når moral ødelegger for fornuft

Innen bioteknologi finner vi de vanskeligste etiske spørsmålene, og de vekker sterke følelser i oss. Likevel kan vi ikke la personlige oppfatninger hindre forskning og kunnskap.

KOMMENTAR

SIRI OVERN

Journalist

Med stadig nye metoder innen bioteknologi blir vi tvunget til å ta stilling til slike etiske utfordringer langt oftere enn før. Det gjelder oss alle, ikke bare leger og forskere. I fjor ble teknologien Crispr kåret til årets vitenskapelige gjennombrudd av tidsskriftet Science. Dette innebærer at spesielle proteiner kan «klippe» i gitte DNA-sekvenser. Hvilke muligheter gir dette oss?

For fire år siden oppdaget forskere at vi kan dra stor nytte av Crispr-teknologien. Den gjør det enklere, billigere og mer effektivt enn noen gang før å gjøre endringer i DNA-et. Selv om dette er store nyheter, er ikke alt klappet og klart. Det som er sikkert er at Crispr åpner for nye muligheter framover. Spennende muligheter for noen. Skremmende muligheter for andre.

Genteknologi er et godt eksempel på en etisk utfordring som rører ved følelsene våre, spesielt når det handler om mennesker. Det ble utløst en

stor debatt om teknologi, etikk og menneskeverd da kinesiske forskere forsøkte å endre genene i menneskelige embryoer i fjor. Hvorfor går dette så hardt inn på oss? Teknologien er ikke klar for å brukes på mennesker ennå, men den er i høyeste grad klar for å forskes på. Å utvikle metoder for å gjøre genetiske endringer er kanskje en kontroversiell grense å krysse, men for mange er det livsviktig at vi tør å krysse denne grensen.

Flere land har nå gitt forskere klarsignal for å endre på gener i menneskeembryoer. Bioteknologirådet har sagt at de vil tillate det samme i Norge. Det er viktig å påpeke at dette kun gjelder overskuddsembryoer, altså embryoer som ellers ville blitt destruert. Hvis et embryo aldri får muligheten til å bli et menneske, hvor kommer da argumentet om menneskeverd inn? Ligger det større verdi i destruksjon enn i søken på kunnskap? Og om vi noen gang kommer til det punktet hvor teknologien er klar til å brukes på ekte: Er det etisk forsvarlig å la barn fødes med alvorlige sykdommer, hvis vi har metoder som kan forhindre det?

Genmanipulering av embryoer har lenge skapt debatt. Et av de største motargumentene handler om frykten for et økt klaseskille i samfunnet. Kan man gjøre endringer på sykdomsfremkallende

gener, kan man gjøre endringer på alle. Hvis man først skal sette en slik grense, hvor skal den gå? Hva regnes som alvorlig nok, og hva er bare for syns skyld?

Dette er et typisk eksempel på skråplans-argumentasjon, det vil si at ved å tillate A er det uunngåelig å også tillate B. Når jeg snakker om Crispr med personer uten biologisk bakgrunn, forteller de ofte om frykten for å lage pene og intelligente supermennesker som tar over verden. Det er en viktig forskjell mellom å forhindre en alvorlig sykdom og å designe et pent og intelligent menneske.

Hva gjør en person pen? Er det de små detaljene eller den store helheten? Vi har ingen DNA-sekvens som sier «Pen: ja eller nei?» eller «Intelligent: ja eller nei?». Slike egenskaper er et samspill mellom utrolig mange ukjente gener, påvirkning utenfra, og personlig smak. Dette er satt litt på spissen, men det ligger ingen automatikk i at man åpner for endring av alle gener ved å tillate endring av sykdomsfremkallende gener.

Nye bioteknologiske metoder kommer til å bli en stadig større del av vår hverdag. Det handler om å løse samfunnsmessige utfordringer. Det handler ikke om å lage supermennesker.

TIPS OSS
tips@studentmediene.no

HÅPEFULL: ISFiT president Kristine Bjartnes fikk beskjed om at det ikke lenger var plass til de i Utenriksdepartementets budsjett. Nå har hun troa på en løsning.

ISFiT kan få UD-penger likevel

I april ble ISFiT frarådet å søke pengestøtte hos Utenriksdepartementet. Etter samtale med utenriksministeren er ISFiT-presidenten mer positiv innstilt til at de kan få støtten.

TEKST: Lisa Botterli Flostrand og Frida Rystad Aune

FOTO: Sebastian S. Bjerkvik

Etter et møte med Utenriksdepartementet (UD) ved påsketider fryktet ISFiT at de ville miste pengestøtten fra UD på omtrent en halv million kroner. I følge ISFiT-presidenten ble de under dette møtet frarådet å søke, fordi det ikke lenger var plass til ISFiT i UDs budsjett.

– Vi har fått signaler om at denne omprioriteringen har funnet sted på grunn av regjeringsskiftet. Det følger regjeringens politikk på at man heller ønsker å bistå konflikter der konflikten har oppstått, sier Kristine Bjartnes.

Bjartnes har i ettertid vært i kontakt med en rekke politikere angående bevilgning av penger, blant annet utenriksminister Børge Brende.

– Nå kjenner jeg at jeg har troa på at vi kanskje har anledning til å få disse UD-pengene likevel. Jeg kjenner meg i hvert fall mer positivt innstilt enn det jeg har vært før, nå som vi har fått en oppfordring fra Børge Brende selv til å søke, sier Bjartnes.

Krast svar fra Erna

Ikke alle politikere ISFiT-presidenten har vært i kontakt med har vært like positive til festivalen. Under samfundsmøtet «En kveld med Erna» utfordret Bjartnes statsministeren på den manglende pengestøtten. Solberg svarte med å skyld på flyktningskrise og prioriteringen av uhjelp.

– Støtten til organisasjoner i Norge blir nok litt mer barbert enn fattigdomstiltak i den tredje verden. Og jeg synes faktisk at det er litt riktig. Hvis vi kaller det uhjelp og det er det ISFiT har fått, så bør det kanskje gå til å hjelpe de som er der ute, sa Erna Solberg.

ISFiT-presidenten sier klart ifra at hun ikke er fornøyd med svaret hun fikk fra statsministeren.

– Hun sa jo rett ut at hun synes at det ikke er så galt å heller prioritere å støtte andre prosjekt, sier Bjartnes.

Bjartnes forteller videre at hun skulle ønske

Solberg ga ISFiT litt mer anerkjennelsen for den jobben festivalen gjør.

– Vi er per i dag i overkant av 400 studenter som jobber hardt for å få til noe skikkelig bra, og da er det ikke kult å høre at statsministeren ikke gir oss den anerkjennelse jeg synes vi fortjener, sier hun.

Går hardt ut over oppfølging

Pengestøtten fra UD skal i all hovedsak gå til dialoggruppene, som inviterer 30 studenter fra konfliktområder til Røros i ti dager for dialog. Dialoggruppene er et av ISFiTs hovedprosjekter, og har som hovedoppgave å føre mennesker som tidligere har sett på hverandre som fiender sammen for dialog for å skape forståelse for den andres historie og perspektiv.

– Årets fokusområder er Russland, Ghana og Uganda. Gjennom seminaret på Røros vil vi jobbe sammen for bedre å forstå hvordan diskriminering

påvirker hverandre, og hvordan man gjennom dialog kan møtes og forstå motparten i en konflikt, sier dialogsjef Mathias Kristiansen i ISFiT.

Kristiansen forteller videre at den manglende pengestøtten først og fremst vil gå utover dialoggruppens oppfølgingsseminar, som de ser på som en svært viktig prosess etter endt festival.

– Oppfølgingen har tidligere ført til videre arbeid og engasjerte studenter som har utviklet egne prosjekter i hjemlandet etter at ISFiT er ferdig. Får vi ikke pengestøtten blir konsekvensen at vi ikke kan gjennomføre dette oppfølgingsseminaret, forteller han.

Engasjerer lokalpolitikerne

I tillegg til å ha vært i kontakt med Børge Brende, har ISFiT tatt kontakt med politikere fra KrF, Venstre, og Høyre for å informere, spørre om hjelp, og sanke støtte.

– Vi har jo gjort vårt for å snakke med de rette menneskene som kan trykke på de rette knappene slik at vi får litt bevegelse i saken, sier Bjartnes.

En av de Bjartnes har vært i kontakt med er Høyres gruppeleder i Trondheim, Yngve Brox. Han er veldig glad for at ISFiT har tatt kontakt for hjelp og sier at han skal ta det med videre innad i partiet.

– Jeg skal ta kontakt med Stortinget og departementet, og prøve å finne den beste løsningen for festivalen. Det er viktig at ISFiT har gode økonomiske rammer for å gjennomføre festivalen, sier Brox.

ISFiT uttrykker takknemlighet for den støtten og

hjelpen de har fått fra lokalpolitikerne i Trondheim, ifølge Bjartnes.

Lite nytt fra departementet

Under Dusken har vært i kontakt med UD, men de vil ikke svare på spørsmål om dialogen mellom ISFiT og departementet. Kommunikasjonssjef Frode Overland Andersen skrev dette i en e-post, etter vår henvendelse.

«Støtte til tiltak i 2017 behandles ikke før nå i høst, og ISFiT er velkomne til å sende inn en søknad. En søknad fra ISFiT vil bli grundig behandlet, og tildelingen av midler gjøres ut fra en totalvurdering av søknadene som har kommet inn og de midlene som er tilgjengelige. ISFiT har tidligere også fått støtte gjennom UD's fagetat Norad, og er velkommen til å søke igjen også hos dem.»

Dette er det nøyaktig det samme svaret Adressa fikk i sommer.

Ifølge ISFiT-presidenten har de nå sendt en søknad til UD, hvor de også har lagt ved et støttebrev fra Study Trondheim (tidligere Nordens beste studieby).

– Vi håper selvfølgelig på det beste, og må bare smøre oss med tålmodighet. Det krever penger å holde 500 frivillige i drift og invitere 500 studenter til Trondheim. Jeg håper at UD skal se at ISFiT gjør en viktig jobb, og at ingen tar festivalen for gitt, avslutter Bjartnes. **UD**

Merknad: Mathias Kristiansen har tidligere vært med i Studentmediene i Trondheim.

ISFiT

- Internasjonal Studentfestival i Trondheim (ISFiT) er verdens største internasjonale studentfestival.

- ISFiT 2017 arrangers fra 9.-19. februar.

- Dette er den 14. festivalen ISFiT arrangerer.

- Årets tema er diskriminering, med fokus på seksuelle minoriteter og kjønn.

- I 2017 inviteres 500 studenter fra hele verden for å snakke om årets tema.

- Seremonien for Studentenes Fredspris finner sted under festivalen. Prisen blir gitt på vegne av alle norske studenter.

Kilde: isfit.org

Trenger du tannlege?

Studenter får undersøkelse med to røntgenbilder for kun:

290kr

(Gjelder første besøk for nye pasienter)

dine tenner

tlf: 73 99 19 99

www.tannlegetrondheim.net

10%

Studentrabatt på alle tjenester

En av Norges største tannklinikker og fagmiljø for privatpraktiserende tannleger

Sentralt lokalisert på Trondheim Torg

ØKT FOKUS: NTNU legger fram at de vil ha et økt fokus på forelesere sine pedagogiske ferdigheter.

NTNU veileder studentene for dårlig

NTNU får dårlig uttelling når det gjelder veiledning og oppfølging av studenter. Digitale verktøy er løsningen, mener prorektor. Førsteamanuensis er uenig.

TEKST: **Michael Stene, Sindre Johan Cottis**

FOTO: Jonas Halse Rygh og Sindre Johan Cottis

Studiebarometeret 2015 viser at NTNU presterer svært dårlig når det gjelder veiledning og oppfølging av studenter. Undersøkelsen viser også at studentene er tilfreds med studiene. På tross av at studentene selv er fornøyde mener seksjonssjef Stephan Hamberg i tilsynsavdelingen til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut) det er viktig at NTNU ikke nedprioriterer fokuset på å veilede og gi tilbakemeldinger til studenter.

- Vi vet fra forskningen at konstruktive tilbakemeldinger og god veiledning fører til økt tilfredshet, bedre motivasjon, økt læringsutbytte, bedre karakterer, og mindre frafall hos studentene, sier Hamberg.

Forklaringen for studentenes tilfredshet er blant annet at studenter er forberedt på å klare seg på egenhånd ved høyere utdanning. Studenter

har derfor lave forventninger til oppfølging og veiledning, og kvaliteten på dette spiller ikke inn på deres overordnede tilfredshet med studiet. Hamburg mener dette er svært uheldig.

– Man bør informere studentene om de positive effektene av gode tilbakemeldinger og veiledninger slik at studentene lærer mer enn det de ellers hadde gjort, påpeker han.

Stor tro på digitale verktøy

Da temaet ble diskutert på et seminar arrangert av Nokut, trakk de ansatte ved NTNU fram økt fokus på forelesernes pedagogiske ferdigheter som et effektivt tiltak for bedre veiledning for studentene.

- Vi må profesjonalisere lærerrollen til en professor akkurat som vi profesjonaliserer forskerrollen til en professor. Forventningene til

hvordan du utvikler din egen profesjonalitet som lærer, at den sitter like dypt som til forskning, sier prorektor Berit Kjeldstad ved NTNU.

Samtidig poengterte Kjeldstad at med de mange store klassene ved NTNU vil det ikke være tilstrekkelig kun å fokusere på profesjonalisering av lærerrollen.

– Hvordan kan en faglærer som har 300 studenter i klassen sin gi gode tilbakemeldinger og veiledning? spør Kjelstad.

De nåværende undervisningsplattformene Its learning og Fronters arvtager, Blackboard, ble trukket fram som en potensiell joker.

– Jeg tenker svaret er å ta i bruk nye digitale verktøy for å jobbe med kommunikasjon på en annen måte enn å ha kø utenfor kontorene. Vi er i gang med å implementere Blackboard som nytt

- Digitale verktøy som Blackboard er kun et hjelpemiddel, og teknologi har begrensninger. Blackboard er passiv kommunikasjon siden det har en tidsforsinkelse. Jeg har ingen tro på at dette er løsningen på problemet.

BASSAM HUSSEIN
Førsteamanuensis ved NTNU

læringssystem ved NTNU, og det er en unik mulighet for samtlige lærere og samtlige 40 000 studenter til å tenke nytt om hvordan man kommuniserer med hverandre, sier Kjelstad.

Bekrefter potensial

I etterkant av Nokuts seminar har Under Dusken vært i kontakt med to av de mest sentrale skikkelsene i implementeringen av Blackboard, seksjonssjef Knut Veium og prosjektleder Vegard Stuan ved seksjon for studieadministrative støttesystemer.

– Det er første semesteret hvor vi prøver dette verkøyet. 72 emner nå i høst, 210 emner ved våsemesteret, og så full rulle fra neste høst. Fokuset ligger nå på det tekniske, å få det til å virke og å sørge for at støtteapparatet er der. Det er fasen vi er i nå, men potensialet er der åpenbart for å bidra til modernisering av veiledning og oppfølging, sier Veium.

- Det har nok ikke vært et spesifikt krav, men det ligger nok implisitt i måten vi har tenkt design og måten vi har tenkt egenskaper i systemet på. At det skal være lett kommunikasjon, tilføyer Vegard

Digitale hjelpemidler gir passiv kommunikasjon

Førsteamanuensis Bassam Hussein ved NTNU er en av vinnerne i Morgenbladets kåring «Fantastiske Formidlere» og har engasjert seg i debatten rundt oppfølging og veiledning ved NTNU. Han mener at kommunikasjon mellom foreleser og studenter gjennom digitale kanaler er en distraksjon fra problemet.

– Digitale verktøy som Blackboard er kun et hjelpemiddel, og teknologi har begrensninger. Blackboard er passiv kommunikasjon siden det har en tidsforsinkelse. Jeg har ingen tro på at dette er løsningen på problemet, sier Hussein.

Han foreslår en egen løsning.

– Vi følger et segregeringsparadigme. Først må du gå i forelesning, så må du gjøre oppgaver, deretter får du veiledning og tilbakemelding, og til slutt kan du sitte å fordype deg i videre kunnskap. Jeg mener vi må finne et system hvor vi blander alt sammen, og ikke behandler oppfølging og veiledning som et isolert problem.

Hussein mener hovedmålet med praksisen er å få eleven til å forstå behovet for læring.

– Jeg har noe som heter «in-class assignment», hvor jeg har 200 studenter som jeg gir en øving. Så går de i grupper og jobber sammen. Underveis kan jeg stoppe og gi veiledning peke til litteratur, praksis, peke på feil, og prøve å bygge nysgjerrighet, forteller Hussein. **UN**

-Jeg tenker svaret er å ta i bruk nye digitale verktøy for å jobbe med kommunikasjon på en annen måte enn å ha kø utenfor kontorene.

BERIT KJELDSTAD
Prorektor ved NTNU

Studere på Svalbard?

Universitetssenteret på Svalbard tilbyr studier i
biologi, geologi, geofysikk og teknologi

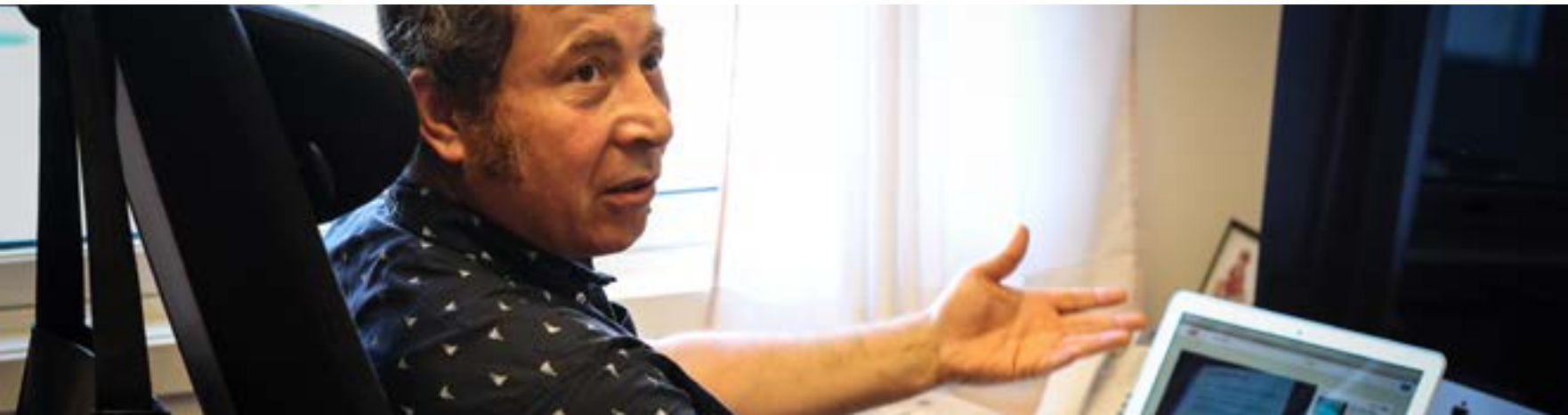
Søknadsfrist: 15. oktober

www.unis.no

UNIS
The University Centre in Svalbard

© 2014 UNIS. All rights reserved. Foto: Svalbardregionen

Apper kan revolusjonere undervisningen

NTNU-studentene Nadeem Qureshi og Kristian Trandem mener Sembly kan løse kommunikasjonsproblemet i forelesningene. Andre er skeptiske til å se på apper som løsningen.

TEKST: Felix Seifert ILLUSTRASJONSFOTO: Lasse Georg Tønnessen

Sembly, tidligere Ique, er navnet på den nye web-appen for bruk i forelesning. Allerede i 2014 ble appen testet av 100 medisinstudenter på NTNU. Siden den gang har appen utviklet seg som et pedagogisk verktøy for alle nivå i utdanningssystemet. Appen gir foreleseren mulighet til å forbedre framtidige timer, samtidig som at studentene kan stille spørsmål direkte i timen og varsle når en faller av. Daglig leder Nadeem Qureshi og produktutvikler Kristian Trandem er to av NTNU-gründerne bak appen.

For den sjenerte student

– Ideen om Sembly kom til meg allerede under en forelesning på medisinstudiet i april 2013. En gnist ble utløst da jeg observerte alle studentene som gikk ned til foreleseren etter timen, framfor å rekke opp hånda og spørre underveis, forteller Qureshi.

Sembly skal løse flaskehalsene i forelesningen ved å skape økt kommunikasjon og samtidighet. Appen skal være enkel å bruke for både foreleser og student.

– Sembly skal brukes for undervisningen sin del og ikke for underholdning. Appen er derfor svært lett å bruke, og alt innholdet blir semi-anonymt. På den måten tør alle å stille og besvare spørsmål, sier Qureshi og Trandem.

Utvikling av appen foregår i dialog med lærere og professorer som bruker Sembly, og skiller seg slik ut fra andre web-apper.

– Brukersnittet er stort, noe som gjør at hver enkelt professor kan skreddersy appen til sitt formål. En kan legge til spørsmål med svaralternativer, ha åpne diskusjonsspørsmål, la studentene diskutere og få tilbakemeldinger på timen. I tillegg har vi funksjoner som gjør at foreleseren kan varsles om noen faller av, forteller Qureshi og Trandem.

En annen funksjon som gjør appen spesiell, er at Sembly kan kobles opp mot timeplanen på NTNU. Undervisningstimen kan lagres og tas opp igjen på et senere tidspunkt for å forbedre timen. Skaperne av appen tror dette er framtiden for universitetet.

Skeptisk til web-apper

Sembly er ikke den eneste web-appen for undervisning som er i utvikling. Selv om utviklingen har vært stor, er ikke alle enige i at apper er løsningen. Professor i sosiologi Arne Krokan ved NTNU ønsker å avskaffe forelesninger.

– Apper rokker ikke ved de tradisjonelle rammene i undervisningsformen, som for lengst er utdatert. Studentene gjenforteller det foreleser ønsker studenten skal kunne, men setter ikke kunnskapen i praksis, sier Krokan.

Professor i pedagogikk Daniel Schofield framhever foreleserens ansvar gjennom regi. Det må ligge en hensikt i det å bruke pedagogiske verktøy.

– Jeg har ingen tro på noen hurtigløsning, at enkelttjenester skal føre fram til konkret læring eller gi direkte motivasjon. Det jeg har tro på, er at mange apper og digitale læremidler kan berike forelesninger og skoletimer om de brukes smart, forteller han.

Studentene lærer mer

En pådriver for bruken av Sembly på universitetet er avdelingsingeniør Daniel Ali. Som prosjektkoordinator for Virtuelle kjemiske rom (VKR) ledet av Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, har han tatt i bruk og videreformidlet Sembly som et pedagogisk verktøy for forelesere høsten 2016.

Andre apper som er å finne på markedet er blant annet Kahoot, SRS og Todaysmeet. Professor i sosiologi og statsvitenskap Johan Fredrik Rye er blant dem som har brukt slike verktøy i større undervisningsemner.

– Teknologiske verktøy som dette funker bra hvis de brukes med en klar pedagogisk tanke. Studentene er positive og melder tilbake at de lærer mer, sier Rye. **UD**

Gratis
kundeprogram!

Oppdag mulighetene som akademikerstudent

Som studentmedlem i en Akademikerforening har du tilgang til en av Norges beste bankavtaler i Danske Bank. Du får svært lav rente på boliglån, gratis PC/Mac-forsikring, reise- og avbestillingsforsikring og en rekke andre fordeler. Ta i bruk din beste medlemsfordel!

danskebank.no/akademikerstudent

Danske Bank

ORIENTERING I TRONDHEIM: Orienteringsmiljøet i Trondheim er helt spesielt, med mye aktivitet, treninger hver dag og en unik elitesatsing.

STERKE RESULTATER: Orienteringsmiljøet har sterke resultater å vise til, forteller Sigrid Alexandersen og Mathias Stensland Lillevold.

Orientering i vekst

Med sterke resultater og større mediedekning ser fremtiden lys ut i orienteringsmiljøet. Vi er på vei oppover, mener sportslig leder Simen Aamodt i NTNUI Orientering.

TEKST: Audun Fegran Kopperud

FOTO: Hedda Rysstad

Det begynner å bli en god stund siden Bård Tufte Johansens stereotypisering av «orienteringsentusiasten» i sketsjen fra NRK-serien *Tre brødre som ikke er brødre*. I sommerens VM i Sverige valgte NRK å sende mesterskapet i sin helhet for første gang. Dette vitner om en sport i vekst, både for utøverne og publikum. Blant annet har moderne teknologi blitt tatt i bruk.

— GPS-tracking og droner har blitt tatt i bruk. På et digitalt kart kan man følge med på hvor løperne er til enhver tid, forteller en engasjert sportslig leder Simen Aamodt.

Han mener at de nye verktøyene står sentralt i mediedekningen og gjør det mer spennende.

— Slike midler tror jeg er helt essensielt om orientering skal lykkes og få publisitet i mediene. Jeg har til og med hørt fra venner som ikke er o-løpere at de synes VM var veldig spennende, selv om det er en idrett de ikke kjenner så godt fra før.

Bor på egne «o-kjøkken»

Som en unik aktør i orienteringsmiljøet, går NTNUI Orientering så det suser om dagen. Sigrid Alexandersen tok to stafettbronser i sommerens student-VM som gikk av stabelen i Ungarn.

Som ny NTNUI-løper ser hun fram til at klubbens anerkjente orienteringsmiljø kan hjelpe henne til å nå enda lengre som løper. At miljøet i Trondheim er helt spesielt, er det ingen tvil om. På Moholt Studentby finner man i overkant av tjue såkalte «o-kjøkken», hvor fire og fire

orienteringsløpere bor i egne kollektiv og deler kjøkken og bad.

— Jeg tror o-kjøkkenet har påvirket Jon Aukrust Osmoen, som er i norgestoppen, i en god retning. Han bor der nå på femte året, forteller lederen for o-gruppa Mathias Stensland Lillevold.

Han hadde selv tre av sitt livs beste år på et o-kjøkken. Alexandersen bor ikke i et av disse kollektivene enda, men hun slår fast at det ikke er lenge til hun flytter dit.

— Jeg var to år i Oslo, men jeg er veldig glad for at jeg har kommet til Trondheim. Orientering er jo ikke veldig stort, så når man kommer til NTNUI, så kjenner man alle fra før og kan skape et skikkelig godt miljø med alle vennene sine, forteller hun ivrig.

Lillevold tilføyer at Trondheims orienteringsmiljø holder et høyt nivå noe som er positivt når man trener.

— At alle bor så samlet gjør oss til en veldig spesiell klubb. Vi har et bredt aktivitetstilbud med treninger hver eneste dag og generelt mye aktivitet. I tillegg er det ildsjeler som jobber hele tiden for at gruppa fungerer så bra som den gjør. For et par uker siden var det hele femti stykker fra NTNUI Orientering som dro for å løpe NM i Bodø, sier han.

—Man drar ikke til NM uten å ha satt seg noen klare mål.

— Du er din egen trener

Både Sigrid Alexandersen og Mathias Stensland

Lillevold er en del av NTNUI Orienterings elitegruppe. De ser lyst på fremtiden for toppsatsinga i klubben.

— Vi har flere som nettopp har flytta inn på o-kjøkken, som har bitt godt fra seg i årets junior-VM. De er førsteårsstudenter og flytta hit fordi de så et stort potensial til å utvikle seg her, sier Lillevold.

Alexandersen forteller at mye er opp til en selv i elitegruppa.

— Du er på en måte din egen trener. Vi deler av og til inn i små grupper internt hvor vi følger hverandre opp, slik at vi kan få god tilbakemelding på den treninga vi legger ned. Alle i elitegruppa er gira på å satse, sier hun.

Skogen er bedre enn treningssenteret

Det er ikke bare i toppidrettssatsinga at orientering har fremgang.

— Innen 2020 har forbundet satt seg som mål at én prosent av Norges befolkning skal løpe orientering. De har reist rundt omkring i landet for å holde workshops hvor folk som sitter i styret skal lage rekrutteringsstrategier og jobbe med promotering, poengterer Lillevold.

Han merker tendenser til at folk flest kanskje nedprioriterer treningssenteret litt mer nå en før.

— Treningssentre er jo helt grusomt. Det er mye bedre å bare komme seg ut i skogen sier han og ler. **UD**

Sportsredaksjonen gir rødt kort til...

José Mourinho - Etter tapet mot Watford i Premier League valgte Manchester United-sjefen blant annet å skyldre på venstrebacken Luke Shaw for baklengsmålene. I fotballgarderober går det som regel dårlig å snakke ned enkeltindivider i pressen. Dagen etter ble det lekket til anerkjente The Times at spillerne var sjokkerte over behandlingen av Shaw, som visstnok spilte med en skade.

Wada - Hackegruppen Fancy Bears har spredd medisinsk data om utøvere som er registrert i Wada-systemet (Verdens Antidopingbyrå). Gruppens mål er å blottlegge utøvere som bruker dopinglistede midler og dermed bryter med prinsippet om fair play. Utøvere forsvarer dette med medisinske årsaker. Krydder i saken er at gruppen visstnok kommer fra Russland. Endelig fikk Norges Skiforbund litt pusterom.

Molde Fotballklubb - Fotballklubben valgte tidligere å stenge billettsalget på nett til kampen mellom Molde og Rosenborg grunnet stor pågang fra trønderpublikummet. På Facebook-siden begrunnet de dette med at det var for å unngå for store grupperinger av bortesupportere blant hjemmepublikummet. De som ønsket billett måtte derfor kjøpe det på diverse utsalgssteder i Molde. Kjære Molde, vi vet det er skummelt å få besøk av storebror, men det må vel være gøy med minst én utsolgt kamp i løpet av sesongen?

SPORTSKALENDER

01. OKTOBER

Volleyballkamp (damer) NTNUI - Skjetten.
Sted: Dragvollhallen. Når: 13.00

01. OKTOBER

Volleyballkamp (menn) NTNUI - BK Tromsø.
Sted: Dragvollhallen. Når: 16.00

02. OKTOBER

Tippeligakamp
Rosenborg - Vålerenga.
Sted: Lerkendal Stadion. Når: 18.00

07. OKTOBER:

Fotballkamp (menn)
NTNUI - Steinkjer.
Sted: Ørn arena. Når: 19.30

Populisme på frammarsj

De siste årene har vært preget av populistiske suksesser, men hva er det som gjør disse partiene attraktive i dagens samfunn?

TEKST: Sverre Tärland Harborg ILLUSTRASJON: Nora Birgitte Johansen

Professor i statsvitenskap og sosiologi Toril Aalberg ved NTNU har de siste årene forsket på populisme i og ledet et større politisk nettverk kalt «Populist Political Communication in Europe». Nylig samlet de det man vet om temaet i et bokprosjekt med 60 bidragsyttere.

– Utgangspunktet har vært at det finnes mye forskning på populisme. Mange mener mye om temaet, men man er uenig om hva det faktisk er. Det finnes mange enkeltstudier av emnet, men det har i liten grad vært gjennomført systematisk, komparativ forskning, sier hun.

Noe av det gruppen synes var spesielt var at kommunikasjonsaspektet i stor grad var oversett i tidligere forskning.

– Det første vi har gjort er å kartlegge hva vi vet og ikke vet om populistisk kommunikasjon og retorikk, og vi håper å nå ut til så vel folk utenfor akademien som studenter og forskere, sier Aalberg.

Folkets stemme

Ifølge henne er en populist en som benytter seg av

populistiske budskap. Partiene hevder å snakke på vegne av folket, og definerer selv folket som en homogen gruppe med felles meninger og rettigheter.

– Sentralt står også en «oss mot dem»-tankegang som kan deles inn i kritikk mot eliten og myndighetene i landet, og et fokus på å problematisere minoriteter i samfunnet, sier Aalberg.

Et politisk budskap trenger ikke omfatte alle disse kjennetegnene for å være populistisk, eller vice versa. Venstrepopulisme inneholder gjerne i stor grad kritikk mot eliten, men relativt sjeldent er det fokus på negative holdninger mot minoriteter.

– Innenfor dagens høyrepopulisme er de i tillegg kritiske til ulike minoriteter. Felles for dem begge er appell til folket som en samlet enhet, sier hun.

Hvordan lykkes de?

Aalberg mener mye av suksessen til de populistiske partiene de siste årene kommer av at de representerer et alternativ til de allerede etablerte partiene.

– På den andre siden er det også en etterspørsel etter populistiske partier fra samfunnets side.

Eksterne kriser krever for eksempel å bli svart på, ofte i politiske rom som de etablerte partiene ikke benytter seg av, mener hun.

Mange populistiske partier fyller dette rommet, og kan i sin retorikk slik peke på partiene som har skapt krisen. Ifølge professor Anders Todal Jenssen ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap forener for eksempel innvandringsaken høyrepopulistene. Han har blant annet forsket på norsk politisk kommunikasjon.

– Fellestrekk for populistiske partier er at de har et enkelt budskap som ofte spiller på følelsene til velgerne, og deler verden i svart-hvitt med klare «gode» og «onde» grupperinger, sier han.

Positivt med negativ mediadekning

Mediadekningen er også en stor grunn til populistenes suksess. Ikke bare blir budskapet deres spredt, men populistiske partier kan bruke media på en helt annen måte enn andre partier.

– Det er ofte snakk om unge partier, som bruker moderne mediestrategier og utnytter for eksempel

sensasjonsnyheter og å spille på folkets følelser, sier Jenssen.

Ifølge Aalberg kan media for mange av dem utpekes som en del av eliten, og dermed kan negativ mediadekning virke i deres favør.

– Om de blir ignorert eller stilt i et negativt lys av media, illustrerer det deres budskap, sier hun.

Populisme kan være nødvendig

Ifølge Aalberg er populisme som regel konfliktskapende og spiller kynisk på frykt.

– Akademikere vil mene at populistiske partier ikke nødvendigvis er positive i demokratiet. De vil mene at det heller burde bli tatt høyde for mangfoldet i et samfunn, og at man bør finne en best mulig løsning for alle, sier hun.

Likevel kan det sies at det finnes positive sider av populisme.

– Populistiske partier kan fungere som en slags ventil i demokratiet, i den grad at frustrerte folk som føler at de ikke blir hørt, stemmer på populistiske. Slik blir stemmene deres kanalisert tilbake i det demokratiske systemet, sier hun.

Alternativt kunne de gått i en mer ekstremistisk, antidemokratisk retning.

– Man kan like eller mislike det, men populistene sørger for at tilhengerne kommer inn i det demokratiske systemet, sier Aalberg.

Et godt eksempel på dette er Brexit, hvor

det høyrepopulistiske partiet United Kingdom Independence Party (UKIP) og den allerede eksisterende EU-skepsisen i folket fikk utløp i ventilen, som var den demokratiske folkeavstemningen 23. juni i år.

– Hvis det istedenfor var parlamentet som bestemte uten å bry seg om folkeavstemningen, så kunne man risikere å fyre opp befolkningen enda mer, sier hun.

System frosset fast

– Man kan også si at framveksten av populistiske partier tyder på at systemet er frosset fast, og at det trengs en demokratisk fornyelse i det, mener Jenssen.

Med den høye oppslutningen til de høyrepopulistiske partiene kan det virke som at de er kommet for å bli, med alt det innebærer for samfunnet.

– Myndighetene må nå forholde seg til de populistiske partiene. Brexit er en direkte konsekvens av deres suksess, og politikken i ulike land blir endret med tanke på at de blir valgt inn, sier Aalberg.

Ifølge henne mener noen at det er bra at de blir valgt inn, slik at de må stå til ansvar for retorikken sin.

– Ulempen er at den populistiske retorikken ikke tar hensyn til at innbyggerne i et samfunn kan ha flere og ulike interesser. Dette virker konfliktfremmende, sier Aalberg. **UD**

«POPULIST POLITICAL COMMUNICATION IN EUROPE»

• Nettverk med over 90 forskere fra 31 land i Europa.

• Er en såkalt Cost-aksjon, hvor EU finansierer koordineringen innad i gruppen, men ikke selve forskningen.

• Ga i fjor ut boka *Populist Political Communication in Europe*, som er resultat av en gjennomgang av tidligere relevante studier publisert både på engelsk og nasjonale språk.

• Skal nå samle inn nye data, kjøre eksperimenter og systematisk analysere medieinnhold.

Kilde: Professor Toril Aalberg ved NTNU.

SKAFFE OVERSIKT: Professor Toril Aalberg ved NTNU leder et europeisk forskernettverk. Nå skal de ha eksperimenter om hvordan populistisk budskap påvirker oss.

FOTO: Hans Fredrik Sund

Ikke bli utnyttet i deltidsjobben

Lar du arbeidsgiver stikke av med deler av lønnen din?

TEKST: Ronja-Helene Libakken

ILLUSTRASJON: Eirin Mari Fossøy

Du er ung og økonomisk sårbar, og dette kan utnyttes av andre. Veldig mange studenter jobber ved siden av studiene, men overraskende mange er usikre på hvilke rettigheter de har. Vi har tatt en prat med studentrådgiver Rune Bugten i LO om hva vi som studenter må passe på.

Sikre pengene dine

Visste du for eksempel at dersom du ikke får lønsslipp for utbetalt lønn, kan arbeidsgiveren din la være å betale skatt til staten, og da sitter du igjen med baksmellen. Det har seg nemlig sånn at du er pliktig til å påse at arbeidsgiver faktisk betaler skatt på dine vegne, forteller Bugten. Men frykt ikke: lovverket sier at du har rett til å få en lønsslipp som også viser hvor mye du har betalt i skatt. Derfor kan du unngå å bli skyldig mye penger ved å legge fram lønsslippene som bevis på at du faktisk har betalt skatt, og ikke arbeidsgiver.

Her er det lettest å trække feil

Arbeidsgiver har heller ikke lov til å trekke deg i lønn, med mindre du sier deg enig i det, forteller Bugten. Eksempelvis, dersom du ødelegger noen varer, knuser mange glass, eller får feil i kassaapparatet, kan ikke arbeidsgiver trekke deg i lønn for dette med mindre du sier deg enig. Bugten forteller at de observerer at studenter oftest ikke har kontroll på regler om overtidbetaling og betalte pauser. Uten tariffavtale har du krav på 40 prosent overtidsbetalt dersom du jobber mer enn 40 timer på en uke, eller overstiger 10 arbeidstimer på en dag. Du har også krav på å få betalt i pausen din dersom du ikke fritt kan forlate arbeidsplassen, eller det er forventet at du er disponibel for arbeidsgiver i løpet av pausen. Dette skal komme klart fram i arbeidskontrakten.

Arbeidstid og tid til studier

Ringer arbeidsgiveren deg av og til for å spørre om du kan ta en vakt på sparket? Hva skal du svare dersom du er midt i arbeidet med viktige studier? Du frykter kanskje at du kan få færre vakter

dersom du svarer nei denne gangen. For det første så har du krav på å vite når du skal jobbe minst 14 dager i forveien, forteller Bugten. Det skal være gode grunner for at du må stille opp på jobb ved kort varsel, fortsetter han. Dessuten er studentene litt beskyttet av §10.2 i arbeidsmiljøloven. Den sier at arbeidstidsordninger skal være slik at arbeidstakerne ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, og at arbeidstaker har rett til fleksibel arbeidstid dersom dette ikke medfører vesentlige ulemper for virksomheten. Bugten forklarer at dette altså er åpent for tolkning, og noe man kan bli enig med arbeidsgiver om. Men spesielt ved eksamenstid eller innlevering av viktige oppgaver kan det anses som psykisk belastende dersom studenter blir oppringt av arbeidsgiver.

Det viktigste rådet

Bugtens viktigste råd til alle studenter som skal arbeide ved siden av studiene, er at du må sette deg inn i rettighetene dine, og skaffe deg arbeidskontrakt så fort som mulig. Arbeidskontrakten skal si noe om lønn, hvor lenge du er ansatt, arbeidstid, avtale om pause- og

overtidsbetaling, samt hvilket arbeid du skal utføre. Dette er viktig fordi det bidrar til å regulere arbeidsforholdet ditt, og eventuelt oppklare misforståelser mellom deg og arbeidsgiver dersom de skulle oppstå. Arbeidsgiver skal i utgangspunktet gi arbeidskontrakten til deg, men du kan også finne en standard arbeidsavtale på nettsidene til arbeidstilsynet.no og lo.no. Lovverket i sin helhet finner du på lovdata.no. **ud**

Høstens letteste rett

Når høstmørket sniker seg på er det godt med en suppe å varme seg med. La deg inspirere av disse smaksrike, lettvinde og sunne variantene.

TEKST: Henriette Sandberg

FOTO: Silje Krager

Tradisjonell tomatsuppe med tvist

Dette er en tomatsuppe som kan lages i de fleste studenters hjem. Alt du trenger er en kjele, en kniv, skjæreføl, og noe å røre med. Suppen kan også lages over bål om komfyr er noe du mangler. Tomat er en god kilde til vitamin A og C, og med litt løk, chili, hvitløk, paprika og gulrøtter blir denne suppen en smaksbombe, så vel som en vitaminbombe!

Slik gjør du:

1. Sett en stor kjele på middels varme.
2. Kutt løk, hvitløk, chili, gulrøtter og paprika i små biter. Tilsett olivenolje i kjelen og la grønnsakene surre i kjelen til løken blir blank. Grønnsakene skal ikke stekes.
3. Tilsett tomatpuré, hakkede tomater, buljong, vann. Rør godt og la dette koke i 5 minutter.
4. Tilsett pepper og sukker.
5. Bruk en stavmikser til suppen er kremet eller har ønskelig konsistens. Om du ikke har en stavmikser er det viktig at du kutter grønnsakene i små biter.
6. Suppen kan koke så lenge du ønsker etter dette. Jo lenger, desto bedre.

Mye kan serveres ved siden av denne suppen. «Man tager hvad man haver», som min mor pleier å si. Har du brød og litt ost kan du servere ostemørbrød til. Kokt egg eller pasta er også godt som tilbehør. Jeg pleier å servere suppen med min hjemmelagde focaccia og litt revet kylling eller et egg, og et dryss med ost.

Ingredienser:

- 4 ss olivenolje
- 2 gule løk
- 1-2 chili
- 5 fedd hvitløk
- 2 paprika
- 4 gulrøtter
- 3 bokser hakkede tomater
- 1 boks tomatpuré
- 3 ss flytende buljong, evt. 1 buljongterning
- 2 dl vann (bytt evt. ut 1 dl med melk)
- 2 ss pepper
- 3 ss sukker
- 1 ss rosmarin (kan sløyfes)
- 1 ss persille (kan sløyfes)
- 2 laurbærblad

Henriettes søtpotetsuppe

Søtpotet har tatt verden med storm de siste årene, og alt kan lages av denne rotfrukten ifølge foodies på Instagram. Suppe, pizzabunn og is for å nevne noe. La deg inspirere av denne søtpotetsuppen med en thindisk (thai-indisk) vri.

Slik gjør du:

1. Forvarm ovnen til 180 grader.
2. Skjær søtpoteter i 2 cm tykke skiver. Legg i en ildfast form eller på et stekebrett i et jevnt lag, og strø over spisskummen, en klype havsalt og svart pepper. Hell deretter litt olje over. Settes i ovnen i 40 til 45 minutter, eller til de er møre.
3. Skrell og finskjær hvitløk, chili og rødlok.
4. Sett en stor kjele på middels lav varme og hell i 2 ss olje. Surr hvitløk, chili og rødlok i ett minutt, til lett gyllen. Tilsett 1 ss spisskummen og 2 ss malte korianderfrø.
5. Tilsett boksen med røde linser i kjelen. Hell i buljong og kokosmelk.
6. Skru opp varmen, og kok forsiktig opp.
7. Når søtpoteten er klar, fjern skallet og kutt den i mindre biter. Ha bitene oppi kjelen.
8. Kjør deretter suppen med en stavmikser til det er kremet, men fortsatt har litt tekstur.
9. Press i litt sitronsaff etter smak, og juster krydder om nødvendig.
10. Suppen serveres varm, gjerne toppet med litt revet kylling og et nanbrød.

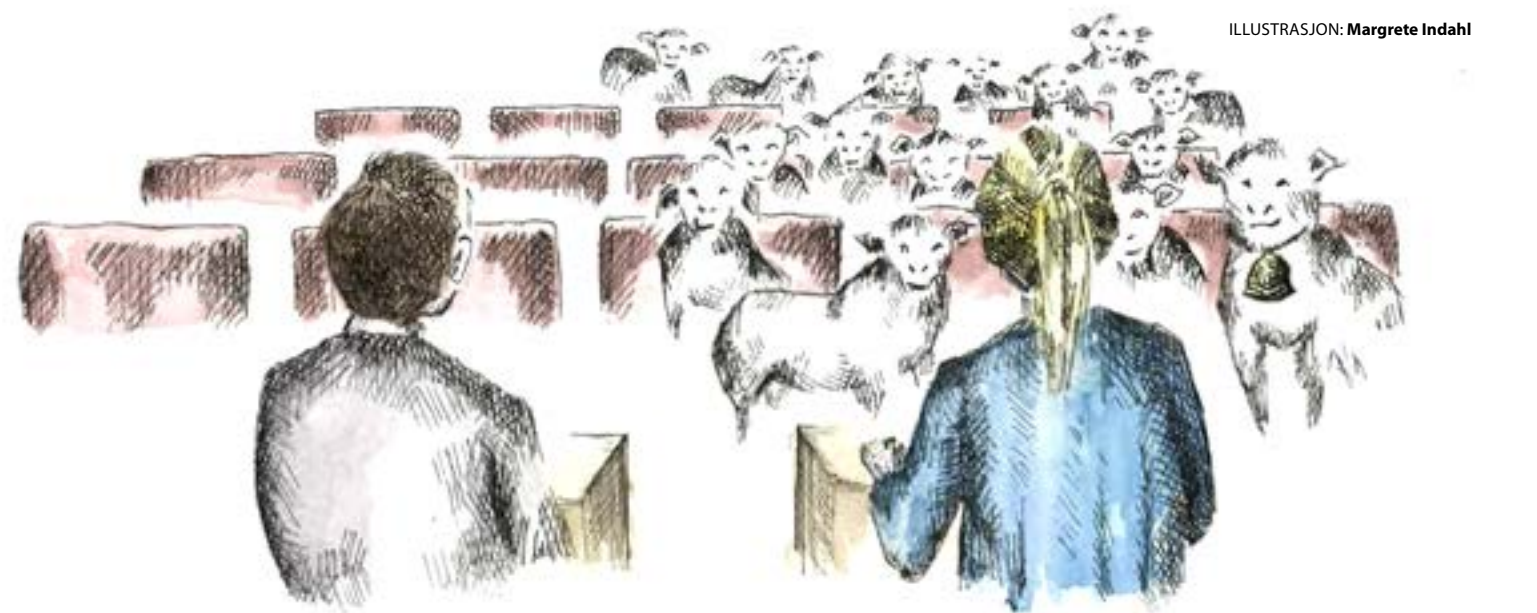
Ingredienser:

- 2 rødlok
- 2 ss spisskummen
- 2 ss malte korianderfrø (fås kjøpt i vanlig dagligvarehandel)
- 2 ss olivenolje
- 5 fedd hvitløk
- 1 rød chili
- 1 boks ferdigkokte røde linser
- 8 dl kylling- eller grønnsaksbuljong
- 1 boks lett kokosmelk
- 1 sitron
- 3 søtpoteter, ca 800 g

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til 3000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på dusken.no.

Kontakt debattredaktør Kjell Robin Skyberg Eikrem på debattredaktor@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: Margrete Indahl

En skammelig opptreden av Storsalen

Det er en uting å dyrke fiendebilder av kandidater som stiller til valg, mener Håvard Bertelsen.

VALG TIL FINANSSTYRET

HÅVARD BERTELSEN

Da journalisten Fredrik Græsvik gjestet Storsalen høsten 2015 ble det holdt avstemming over en resolusjon, der Samfundsmøtet vedtok å anerkjenne staten Palestina. Forslaget ble vedtatt med knappest mulig stemmer for, ingen stemmer imot og ingen diskusjon. Græsvik sammenliknet avstemmingen med valget av Saddam Hussein på 90-tallet, som han var vitne til. Jeg skulle ønske Græsvik hadde befunnet seg i Storsalen på onsdag da det ble valgt et nytt medlem til Finansstyret (FS).

For ordens skyld, denne kritikken er ikke rettet mot resultatet av valget. Storsalen valgte Bente Sjøbakk til medlem av FS, en kandidat som framsto som erfaren og dyktig. Sjøbakk var også innstilt av Rådet, og dermed FS' foretrukne kandidat. Hun vant fortjent. Det er heller ikke ment som et forsvar av Øyvind Bentås, han forsvarer seg godt selv. Min kritikk retter seg mot måten valget ble gjennomført på fra Storsalens side, og er ment som et forsvar for den valgordninga man har på Samfundet i dag. Om man tillater denne ukulturen å utvikle seg er ikke et valg i Storsalen verdtt mye lenger.

Valget i seg selv var et banalt skue, der det ble rettet en kanonade av negativt vinklede og ladede spørsmål mot kandidaten Øyvind Bentås, krydret

med latter og enkelte tilrop fra salen. Den andre kandidaten, Bente Sjøbakk, slapp svært lett unna. For de som ikke kjenner så godt til Samfundets indre liv må det ha vært en rar opplevelse å være vitne til dette valget. Det er tydelig at det er mye undertrykt aggresjon og frustrasjon i enkelte av Samfundets gjenger, som denne kvelden ble rettet mot Bentås. Da hjelper det heller ikke at FS' leder viet en powerpoint-slide til å trekke fram hvilke kvaliteter FS ønsket seg (at kandidaten er kvinne og har økonomi- og serveringsbakgrunn), kvaliteter som tilfeldigvis matchet perfekt med Sjøbakk. Et like detaljert kandidatønske fra FS ble ikke fremmet i april, da forrige valg til FS foregikk.

Det er ikke rart at Bentås fikk flere detaljspørsmål enn Sjøbakk, ettersom de fleste i salen kjente til ham fra hans tidligere verv som leder for Samfundet. Som Samfundetleder må man tåle mye kritikk, men som velger bør man også være i stand til å lytte til hva de ulike kandidatene sier. Mange av spørsmålene dreide seg om en eller to avgjørelser tatt av Samfundetstyret 15/16, pirkning og kritikk av svarene Bentås ga, og et par svært varme smash-baller til Sjøbakk.

I forkant av valget skjedde det en massiv mobilisering mot Bentås' kandidatur via e-post i enkelte av Samfundets gjenger. Dette ble reflektert i antall oppmøtte – når var sist gang 200 medlemmer møtte opp kun for å stemme over et medlem til Finansstyret? At enkelte gjenger mobiliserer støtte for eller mot enkeltkandidater er ikke noe nytt på Samfundet, men jeg mener det er en uting å spre

en slik flokkmentalitet og dyrke fiendebilder av kandidater som stiller til valg. Spesielt er det en uting når denne mobiliseringen og disse fiendebildene blant annet kommer fra personer som i kraft av sitt tillitsverv på Samfundet skal opptre nøytralt. Jeg mener også at det er en uting når man fra talerstolen under valget ber Storsalen innstendig om å stemme på én kandidat framfor en annen.

Man er ofte uenige på Samfundet, og det er flott at man kan utvikle organisasjonen til noe bedre gjennom diskusjon og debatt. Kritikk av avgjørelser og meninger er også viktig. Derimot mener jeg ikke at et ensidig negativt kjøp på én kandidat under et valg gjør Samfundet til noe bedre. Jeg tror nemlig at Sjøbakk ville blitt valgt selv om disse ubehagelige scenene ikke hadde funnet sted, rett og slett fordi hun var en god kandidat. Hun fortjener ikke at hennes seier ble knyttet opp til Storsalens skammelige opptreden.

Jeg fremmet noen av disse poengene på onsdag under kritikk av møtet, og gjentar dem her. Jeg håper at man aldri opplever en slik stemning under et valg i Storsalen igjen. Det var flaut og trist. Jeg håper de som møter opp på neste valg i Storsalen gjør det med et åpent sinn, og at noen har skammet seg innen den tid.

Håvard Bertelsen satt i Samfundets styre i perioden 2015/2016, hvor Øyvind Bentås var leder. Dette innlegget er skrevet av Bertelsen alene.

Fri talerstol må gjelde også ved valg

Det burde være anledning for å komme med akkurat den uttalelsen man måtte ønske i Storsalen, mener Fredrik Hanserud.

VALG TIL FINANSSTYRET

FREDRIK HANSERUD

Etter onsdagens ekstraordinære generalforsamling i Storsalen og valg av nytt medlem til Finansstyret (FS), har flere kritisert opptreden til mange av de som var til stede. Det trekkes fram som problematisk at mange på forhånd har bestemt seg for hvilken kandidat de ønsker til plassen i FS. At dette resulterte i ladede og ledende spørsmål og rene støtteerklæringer fra talerstolen blir problematisert både i avslutningen av møtet og i media i etterkant.

Storsalen skal ha Norges frieste talerstol. Da bør det være anledning til å komme med akkurat den uttalelsen man måtte ønske, også under valg.

At valget og kandidatene diskuteres på forhånd er på ingen måte uvanlig. Mange vil ha gjort seg opp en mening lenge før man går inn i Storsalen for å overvære generalforsamlingen, og de som

mener sterkest vil forsøke å overbevise folk om å være enige. Dette skjer ved alle valg, enten det er på Studenteramfundet, linjeforeninger, eller til kommunestyre og Storting. At personer med sterke meninger da stiller spørsmål for å sette sin favoritt i et godt lys er ikke noe annet enn et naturlig resultat av en såpass åpen debatt. Mer debatt, med både mer og mindre ledende og ladede spørsmål og meninger er ikke en uting, men en styrke ved valg i Storsalen.

Ved dette valget var resultatet av dette svært ensidig. Ensidig nok til at det blir kalt usaklig, sjikane, ikke Storsalen verdig, og folk har fått beskjed om å skamme seg og tenke seg om fram mot neste valg. Denne ensidigheten er nødvendigvis et resultat av at svært mange har sterke meninger om kandidatene, og at en stor overvekt av disse virker å være enige. Å måtte svare for seg når man gjennom tidligere handlinger har gjort seg lite populær blant flere av husets frivillige er intet mindre enn man må regne med når man stiller til valg i Storsalen til en stilling som er så viktig som en plass i Finansstyret tross alt er. Når både antall og styrke av de nevnte meningene

blir ensidige, og det er en kandidat som har vesentlig mer å svare for, er det heller ikke rart at debatten blir som den blir. Dette bør verken Storsalen, enkeltpersoner i salen eller ordstyrer klandres for.

Det er også reaksjoner på at det både fra Finansstyret og i diskusjonen påpekes at en av kandidatene oppfyller alle kriteriene for egenskaper Finansstyret ønsker å knytte til seg, og dette kalles en varm smash-ball til denne kandidaten. Når den ene kandidaten er innstilt av Rådet for å passe det behovet Finansstyret selv mener de har kan dette umulig overraske mange. Snur man det litt på hodet kan man se på det som en glimrende anledning for den andre kandidaten til å forklare hvorfor andre egenskaper kan være vel så nyttig i arbeidet i Finansstyret. At dette glimrende opplegget blir skuset bort med et middels forsøk på humor får stå for kandidatens egen regning.

Det har vært valg i Storsalen. Kritiske spørsmål ble stilt, og kandidatene fikk svare for seg. Finansstyret har fått fylt sitt siste sete, og alt er som det skal være.

– Vi må ha klare rollefordelinger

Leder Trond Skalberg i Studentunionen ved Høyskolen Kristiania mener kritikken fra Under Duskens redaktør er basert på faktafeil, og undergraver jobben som Studentunionen gjør for studentene.

HØYSKOLEN KRISTIANIA

TROND SKALBERG
Leder av Studentunionen ved Høyskolen Kristiania Trondheim

Under Duskens redaktør Tonje Jacobsen ga i Under Dusken #11 sine karakteristikker og kjappe konklusjoner rundt Studentunionen ved Høyskolen Kristiania.

Hun ser på seg selv og Dusken som den store beskytter av studentene ved Høyskolen Kristiania, samt alle andre skoler. Dessverre er tidligere omtalte saker og spesielt artikkelen rundt Facebook-innlegget basert på store faktafeil, og kommer i tillegg med usanne anklager i den påfølgende kommentaren.

Studentunionen er en selvstendig organisasjon uten innblanding av administrasjon ved høyskolen

og er basert 100 prosent på frivillighet blant alle medlemmer og medhjelpere. Det er uriktig at vi har hatt møte med skolen, slik det var referert til i Facebook-innlegget, og dette er også kommunisert til redaktøren i Dusken.

Redaktøren uttaler seg basert på et innlegg som var skrevet av en student og ikke basert på fakta. Det er særs beklagelig at Jacobsen ikke tror vi setter pris på en så viktig organisasjon som en studentavis. Vi har hele veien vært imøtekommende, men vi som studentunion må også få lov til å være kritiske til måten de har valgt å framstille saken på, særlig når saken inneholder flere faktafeil. Dette har Jacobsen valgt å utelate. Jeg er ingen ekspert på Vær Varsom-plakaten, men rene faktafeil kan vel ikke kalles å trå varsomt.

Styret i Studentunionen ved Høyskolen Kristiania er valgt demokratisk av studentene og det er

studentene som velger hvordan vi skal ta vare på deres interesser. Vi spør dem hva vi kan gjøre for dem og hvordan vi skal gå fram for å oppnå deres ønsker og innspill. Det er medlemmene som bestemmer. Senest 12. september hadde vi møte med studentene og spurte om deres meninger, hvilket vi tar i betraktning.

Som leder av Studentunionen er jeg svært opptatt av studentenes rettigheter, og vi har bygget en frivillighetskultur på skolen de siste to årene. Vi har vokst fra fire styremedlemmer til en herlig engasjert gjeng på over 60 stykker. Det er langt over ti prosent av hele studentmassen på skolen, og vi vokser hele tiden. Dette har vi også kommunisert med Dusken og Jacobsen, men det virker ikke å være av interesse. Vi må ha klare rollefordelinger. Studentunionen skal ta vare på rettighetene til studentene og Dusken skal ha et kritisk overblikk.

ILLUSTRASJON: Astrid Böhler

Når helse går fra å være dyrt til uoverkommelig

Velferdstinget vurderer å gjøre om på hvilke helsetjenester studenter får igjen penger for.

STUDENTHELSE

 IDA MEDINA JODANOVIC
Leder av Velferdstinget i Gjøvik, Ålesund og Trondheim

I en ideell verden hadde studiestøtten vært dobbelt så høy, og utgiftene halvert. Velferdsstaten hadde vært såpass stødig at alt av tann- og helseutgifter hadde vært dekt av den skatten vi betaler, og alle hadde vært lykkelige med ekstraordinær god helse.

Men dette er ikke en ideell verden. Studiestøtten er så lav at studenter så vidt klarer å betale husleien med penger til overs til mat. I teorien kan man si at alt er dyrt for en student med stipend som eneste inntektskilde. Og skal man ha det utgangspunktet, trenger studenter hjelpen mest når utgifter går fra dyrt, til uoverkommelig.

Selv om dette ikke er en ideell verden, er vi såpass privilegerte i Norge at velferdsstaten vår sørger for at du maksimalt betaler en sum på 2185 kroner hos fastlegen, før du får frikort ut kalenderåret. Dette er

en av de største styrkene i den norske velferdsstaten, og til inspirasjon for en hel verden. De fleste land kan bare drømme om en slik mulighet.

Der Norge stiller svakt derimot er på tannhelse, da folkehelsetrygden ikke omfatter tannhelse. Sammenlignet med andre europeiske land, må en nordmann ut med vanvittige summer for å dekke sine tannhelseutgifter.

Muligheten for at man etter fylte 20 år brått får en uforutsett tannlegeregning på 30 000 kr er høyst reell, uten at det eksisterer noen form for egenandel, eller støtte for å betale den. Mottar du støtte gjennom Lånekassen, har du ingen krav på statlig økonomisk støtte utover dette, og du kan derfor ikke søke støtte fra NAV til å betale regningen.

Samskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim tilbyr ulike refusjonsordninger der du kan søke om å få bevilget støtte til helseutgifter du har, enten det er hos fastlegen eller hos tannlegen, der makstaket er hvor mye en student kan få refundert på tannhelseutgifter er fire tusen.

Så kan man spørre seg selv hvor langt man kommer med de fire tusen fra Sit, når man fortsatt sitter igjen med godt over tyve tusen i gjeld? Jeg stiller meg spørrende til om pengene som i dag blir satt av til helserefusjon er riktig prioritert. Norge har allerede et statlig egenandelstak på øvrige helsetjenester før frikortgrensen trer inn. En grense som knapt nok overstiger egenandelstaket for tannhelserefusjon. En mener altså at for tannhelseutgifter er 2000 kroner i egenandel akseptabelt, mens når det kommer til øvrige helseutgifter er ca. 2000 kr i egenandel for mye.

Onsdag den 28. september skal Velferdstinget ta opp denne problemstillingen. Jeg ønsker å oppfordre studenter til å komme og ytre sin mening på møtet rundt denne problemstillingen, slik at vi sammen kan skape en så bra refusjonsordning som mulig.

Et annet alternativ kan være å sponse flybilletter, slik at studenter kan reise til Polen for å få reparert tennene sine?

SAMFUNDETLEDER

Nestleder Miriam Nesbø for Studentersamfundet i Trondhjem

ISFiT gjør det vanskelige arbeidet

Søknaden om støtte til ISFiTs dialoggrupper ble i år ikke innvilget av Utenriksdepartementet. Det at våre politikere heller vil ta den enkle veien ved enveisbistand enn virkelig involvering er synd.

Hans Wilhelm Steinfeldt fortalte på samfunds-møtet «Status Europa» at fremmedfrykt, fremmed-hat, manglende oppgjør med fortiden, og høyre-populistisk nasjonalisme er grunnen til de-stabilisering i Europa. Dette er overførbart til resten av verden. Mennesker frykter det som er annerledes. De frykter det ukjente. Det var i sin tid en del av en relativt god overlevelsesstrategi. I dag er nettopp denne overlevelsesstrategien grunnen til at mange ikke overlever.

Når ISFiT i februar tar imot deltakere fra Russland, Ghana og Uganda på ei hytte på Røros er det nettopp dette de forsøker å gjøre noe med. Det er dialog og samarbeid for å framprovosere endring mot en mer balansert verden som er ryggraden til ISFiT. Årets fokus for dialoggruppene er diskriminering av seksuelle minoriteter og kjønn. Disse samtalen kommer til å bli utfordrende, men det er gjennom samtaler og diskusjon den neste generasjonen kan gjøre situasjonen bedre. Deltakerne skal ta med verktøyene de får med seg fra dialoggruppene, og forhåpentligvis mer fremmedkjerlighet enn fremmedfrykt, hjem igjen.

Under «Enkveld med Erna» i Storsalen spurte ISFiT-president Kristine Bjartnes Norges statsminister hvorfor søknaden om støtte til ISFiTs dialoggrupper ikke har blitt innvilget. Erna evnet ikke å svare noe annet enn et forsvar av egen regjerings praksis. Og det er som Hans Jacob Sandberg i ettertid i et meningsinnlegg omtalte som et post-imperialistisk syn på utviklingsarbeid. Erna anerkjente ikke arbeidet til ISFiT. 500 frivillige legger ned utallige timer. På spørsmål fra Under Dusken om ISFiTs søknad, hadde ikke Utenriksdepartementet mer å melde enn de hadde da Adressa skrev om den samme saken i sommer. 500 000 er mye penger, spesielt for en frivillig drevet organisasjon. Omdisponering av budsjett burde ikke vært et alternativ framprovosert av manglede bidrag fra den norske stat.

Enveisbistand har ikke akkurat blitt hyllet for sin påvirkning til det merkbart bedre. Ansvarsfraskrivelse gjennom å sende penger ut av landet er enkelt. Det å samle forskjellige unge mennesker fra hele verden til fruktbare samtaler er ikke fullt så enkelt. Dette bør anerkjennes gjennom innvilgelse av søknaden.

ILLUSTRASJON: Christian Høkaas

STUDENTKVITTER
Følg oss på twitter.com/dusken.no

Sjekker emneknaggen #samfundsmøte og finner selvfølgelig nesten utelukkende @alekskre og @Spitposten.
@jevaaler

Kan noen hente Max Mekka-hodet til Gabriel, så blir uttalelsen av "Aleksander" enda morsommere? PREHEHEHER #samfundsmøte
@ingriid

Gabriel er litt kvikk i triggeren. #HiHiHi #samfundsmøte
@alekskre

...at Finansstyret sier de ikke har kompetanse på økonomi for øyeblikket. Det var nytt. #SøndreSide #generalforsamling #samfundsmøte
@Spitposten

Gratulerer til Storsalen med tidenes dårligste valgstemning. Folk blir kjipe når flokkmentaliteten slår inn, ass. #samfundsmøte
@hoow

Synes fargepalletten minner svært mye om filmen V # tilfeldig? #Samfundsmøte
@solemslie

Dragvoll ein laurdag i september: det er heilt aude. Eg burde gjere dette oftare.
@omstendigheter

Studentpakken er på Draggvoll i dag. Annet enn en pakke tyggis så var det ikke mye å hente.
@L_Kronoz

Det jeg liker med mattebøker er at de alltid er delt opp i underkapitler. Føler jeg har lest masse etter bare 5 sider... #studentLivet
@Woodbear92

@GunnarBovim, hva med å la #NTNU inspireres av Nat.theatret og komme seg for helvete ut av Israel? via @Morgenbladet
@nougatcristp

Hater når noen bytter plass på wraps med ørret og wraps med kylling i kiosken. Men det tok meg en halv wrap å merke at det var ørret jeg åt.
@HDKarlsen

Æ e så glad og kry. Svæve som på ei sky. Rosenborg e mester på ny: Og dét i rosenes by! #rbk #seriemester #trondheim
@klaussnstad

Pensum og plastleker

Ingvild er tobarnsmor og student. Maria og søstrene hennes vokste opp mens foreldrene studerte medisin. Er studenttilværelsen forenelig med småbarnslivet?

TEKST: Mari Tellefsen Wigdel og Karoline Bernklev

FOTO: Aksel-Dev Dhunsi

SØSKENKJÆRLIGHET: Lillebror Aksel synes det er veldig stas å leke ute med storebror Adrian. Men Adrian, derimot, synes det er litt irriterende.

I en luftig og lys leilighet på Moholt står det to knallrøde tripp-trapp-stoler ved det hvite spisebordet. Ingvild og Brage sine mødre er venninner, så de har visst om hverandre hele livet. Men det var på en tog-tur da begge tilfeldigvis skulle til samme hytte, fordi deres daværende bestevenner var søsken, at de først ble kjent. Ingvild var 19 år, Brage var 18.

– Jeg tror vi ble kjæresten på togturen opp.

To år senere, med ryggsekk og hverandre, dro de ut for å se verden. De skulle reise i seks måneder. Da de kom til Fiji opplevde Ingvild å være veldig emosjonell, og gråt mye i telefonen til sin mor. Hun var gravid.

De neste ukene skulle de tilbringe i Sør-Amerika. For Ingvild virket det alt annet enn gøy, så hun dro hjem, mens Brage fullførte turen.

I 2011 kom Adrian til verden.

I dag er de foreldre til to, Adrian på fire og et halvt år, og Aksel på to.

– Nummer to, i motsetning til den første, var planlagt. Vi ville ha to tette.

FLEKSIBILITET. I dag er Brage nesten ferdig med fysioterapistudiet, og er nå i turnus. Ingvild går fjerde, og siste, året på studiet for å bli barneskolelærer.

– Det mest positive ved å ha barn når man studerer er fleksibiliteten.

Spesielt setter Ingvild pris på å kunne levere barna i 10-tiden, når forelesning starter sent, og kunne hente de tidlig, når hun er ferdig med skole for dagen.

– I arbeidslivet er det mindre fleksibilitet, og det krever ofte at man leverer 08.00 og henter 16.30, i full hast. Da har man ikke mye tid sammen før leggetid i 19-19.30 tiden, sier hun rolig.

Gule og røde blader faller ned fra trærne. Ingvild er på vei hjem fra barnehagen med Adrian og Aksel. Hver dag pleier de å springe om kapp nedover bakken blant hyblene på Moholt studentby. Barna stopper opp for å leke i sølepytten. Stemningen er fri for hastverk.

– For noen dager siden var det en veldig stor sølepytt på veien hjem. Adrian hadde på seg støvler, så han fikk leke i pytten, men Aksel hadde på seg

joggesko. Da sa jeg, «Aksel, om du går i pytten blir du blaut.» Like etter var skoene av, og han i pytten med bare sokkene på.

TRANG ØKONOMI. Den største utfordringen er det økonomiske aspektet. Med en bestemt tone, og et alvorlig drag over ansiktet, forteller Ingvild:

– Det er ikke et problem, men vi har ikke råd til en sydentur.

Det var verst for familien det første året, da de bare hadde støtten fra Lånekassen å lene seg på. Fra Lånekassen får de bare 1600 ekstra per barn i måneden. Med et kritisk blikk, sier hun:

– Det er helt urealistisk at det skal gå. Barnehageplass koster 2955 i måneden, per barn.

Ved en tilfeldighet fant Ingvild og Brage ut om andre økonomiske støtter som ble tilbudt.

– Vi fant ut at vi hadde rett til Bostøtte og moderasjon for barnehagekosten. Siden det har det gått mye bedre. Jeg vet ikke om vi hadde greid oss uten det, uten å ha jobbet oss ihjel.

BARN AV STUDERENDE FORELDRE. I kantina på kunnskapssenteret på St. Olavs skaper den hektiske hverdagen støy. Det durer av anleggsvirk-somhet utenfra, og det klirrer i glass og bestikk. For en del år tilbake gjennomførte Maria Seth Talseths foreldre sin turnus som legestudenter ved St. Olavs. Maria ble født året før de startet på medisin i Oslo. I løpet av studietiden fikk Maria to søstre.

– Som barn vet man ikke forskjellen på det å være student og det å være i jobb. Jeg husker at de ofte satt og leste på kveldstid. Spesielt før eksamen. Ved senge-kanten pleide mamma å lese pensumlitteraturen sin på latin for å få oss til å sovne.

Fleksibiliteten var ikke enorm i hverdagen deres. Barna hadde fulle barnehagedager og var på SFO etter skolen.

– Studiet avgjør nok mye av fleksibiliteten. Foreldrene mine var avhengige av fulle dager for å komme gjennom alt de skulle.

Hun legger til, med et smil:

– Men litt fleksibilitet var det, som når vi skulle reise bort en helg så kunne de ta seg fri en fredag. ►

STØTTE FOR STUDERENDE FORELDRE

Bostøtte

- Husbanken fatter vedtakene, mens kommunen bahandler søknadene og har kontakt med søker.
- Behovsprøvd statlig støtteordning for de som har lav inntekt og høye boutgifter.
- Kun studenter med barn kan få bostøtte (finnes unntak), og det stilles visse krav til boligen samt inntektsgrense.
- Kan søke elektronisk eller på papir, frist er den 14. hver måned og utbetaling er ca. den 10. påfølgende måned.

Moderasjonsordning

- Et tilbud gitt av kommunen. Gir redusert betaling for barnehageplass og SFO.
- Det finnes ulike typer ordninger for moderasjon: søskenmoderasjon, redusert betaling på økonomisk grunnlag, for barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, og ved utsatt skolestart.
- Søskenmoderasjon: Med et barn i barnehagen gis 30 prosent reduksjon for barn nummer to 2, og 50 prosent fra og med barn nummer 3.

Kilde: <https://www.trondheim.kommune.no>

I FORELDRENES FOTSPOR:

Maria begynte på energi og miljø for å motbevisne at hun ville følge i foreldrenes fotspor. Hun sluttet på studiet etter ett semester, for hun skjønte at medisin var det hun ville.

TAKKNEMLIGHET. Familien levde trangt, både romslig og økonomisk.

– Vi var mor, far og tre barn på 40 kvadratmeter. Vi hadde dårlig råd, men det var ikke noe jeg tenkte på. Etter å ha spart opp penger pleide vi å dra på kino. Det var en stor happening, som vi gjorde det beste ut av.

Hun legger til, tankefullt:
– Jeg tror mange barn av jobbene foreldre tar slike ting for gitt.

Påvirker det deg til å være økonomisk bevisst?
Det oppstår en stillhet, og hun svarer tvilende.
– Det er vanskelig å si, men jeg setter veldig stor pris på tingene mine.

BEUNDRING. Selv studerer Maria medisin ved NTNU.

– Jeg beundrer foreldrene mine veldig for at de klarte det, sier hun, og hun smiler bredt.

Foreldrene til Maria har gjort det klart for henne at de anbefaler å vente med å få barn.

– Ikke fordi det ikke var koselig, eller fordi det var problematisk, men mer på grunn av at man mister friheten og uavhengigheten man har som ung.

– Jeg beundrer foreldrene mine veldig for at de klarte det, sier hun, og hun smiler bredt.

Hun understreker at det går bra å ha barn i studietiden, om man vil.

– Mange ser på foreldrerollen i studietiden med skrekken. Vi ser tilbake på den tiden som en av de

beste periodene i livet. Selv om det var trangt, både økonomisk og romslig.

ØKT ETTERSPØRSEL. Moholt studentbarnehage sto klar i 1971, og da den var ny var det den eneste studentbarnehage i Trondheim.

– Jeg har jobbet her siden 1980, sier Trine Haaskjold, pedagogisk konsulent i barnehagen.

Etter de mange årene har Trine merket seg noen endringer ved studentene som kommer. Hun forteller at gjennomsnittsalderen på foreldrene har endret seg litt over årene.

– De har blitt noe eldre. Folk studerer kanskje lenger, sier hun tankefullt.

Det er imidlertid ikke noen studieretninger blant foreldrene som utmerker seg spesielt.

– Vi har hele spekteret, sier hun.

Hun forteller om økt etterspørsel. Det har også skjedd store endringer ellers. Nissekollen og gamle Moholt barnehage ble lagt ned, og i høst ble den nye Moholt barnehage ferdigstilt. Det nye bygget er stort, bygget av massivt tre, og hvert rom har høyt tak og store, brede vinduer. Avdelingene har fått navnene sine fra tidligere UKE-revyer og rom på Samfundet.

STUDENTRETTET. Det er barnehagegaranti i Trondheim, men Trine mener likevel det er viktig å ha studentbarnehager.

– Det handler om å sikre lik rett til utdanning

gjennom å legge til rette for studenter med barn for en best mulig studiesituasjon.

I barnehagen har de mye forståelse for og kunnskap om nettopp dette. Trine understreker viktigheten av å møte studentene der de er.

– Vi hadde en forelder som hastet avgårde til eksamen. Studenten hadde glemt kaffen sin, og var veldig opptatt av dette. Da ba vi studenten vente ti minutter for å få med seg en termos med kaffe fra oss.

Hun later som hun gir oss termosen. Så lener hun seg framover og fortsetter.

– Vi prøver å få studenten som kommer til å senke skuldrene. Det gjør de nok i kommunale barnehager også, men vi skal gjøre det, og vi gjør det, sier hun bestemt.

EKSAMENSGARANTI. Nettopp målet om å tilrettelegge for studenter med en hektisk hverdag betyr at barnehagene har utviklet flere spesielle tilbud. Blant disse er utvidet åpningstid, kulturverksted og åpen barnehage.

– På åpen barnehage er alle studenter med barn velkomne selv om de ikke har barn i en studentbarnehage, forteller Trine.

Hun opplever at studenter som blir foreldre står i en sårbar posisjon ettersom mange ikke har familie eller andre som kan hjelpe til. I barnehagen er de derfor opptatt av å hjelpe foreldrene med å utvide nettverket. Dette kan være alt fra å sette dem i kontakt med andre foreldre som bor på Moholt til å invitere til uformell dialogkafé hvor man kan drøfte ulike ting. Målet er hele tiden å knytte nye kontakter.

– For det går an å bo på studentbyen og være

kjempeensom, omgitt av masse folk, sier Trine alvorlig.

Noe av det viktigste barnehagen tilbyr er eksamensgaranti. Hvis barnet blir sykt i eksamens-tiden har man flere rom på barnehagen hvor syke barn får lov til å oppholde seg, og man tilbyr også å dra hjem til barnet.

IKKE ETTÅRSGRENSE. Det er tydelig at stabilitet er viktig i studentbarnehagene. Det er lite gjennomtrekk av ansatte, og det legges spesielt til rette for at det er flere små barn.

– Vi har aldri hatt en grense som sier at barnet må være fylt ett år. Det yngste barnet vi har hatt var tre måneder, men det er ikke mange som er så unge.

Hun legger veldig vekt på at studentbarnehagen har hatt tilbudet fra dag én, og har derfor utviklet en viktig kompetanse om hva så små barn trenger.

– Hver høst har vi dialogmøter med foreldrene til de aller minste med fokus på hvordan å sikre barnet.

Det tilbys også kurs og veiledning for foreldre i foreldrerollen. Her kan de som opplever utfordringer med oppdragelse lære av andre, og dele hva de kan.

– Dette er et lavterskeltilbud, det betyr at man ikke trenger å ha problemer for å delta. Det er en fin sjanse til å møte de som er i samme situasjon og utveksle erfaringer.

I HVERDAGEN. – Det er ikke noe som er en helt vanlig dag for oss, sier Ingild og ler.

Men hver dag starter veldig rutinert for småbarns-familien.

– Rundt halv sju, før barna har våknet, står vi opp for å aktivere hjernen litt. Sekken er allerede pakket,

og kjøleskapsgrøten skal bare flyttes ut på bordet. Kaffetrakteren er gjort i stand, så det bare er å trykke start. Til slutt vekker vi barna.

Ingvilds legger til:

– Uten rutiner blir det styr.

Etter Ingvilds erfaring går balansen mellom lesing og barnepass veldig bra.

– Jeg prøver å være igjen på skolen når jeg først er der, om det lar seg gjøre. Her hjemme har vi tre soverom, og vi bruker det ene til lesesal. Der blir jeg ofte sittende på kveldstid.

Den eneste gangen Ingvild har møtt på en større utfordring i forbindelse med det å være mor og det å studere, var første året da sønnen var syk i 14 dager i strekk.

– Jeg hadde mye obligatorisk som jeg ikke kunne stille opp på. Jeg holdt på å ikke få godkjent året. Ingvilds gestikulerer mens hun prater

– Jeg ble sint. Men det ordnet seg.

Hun prøver å skjule et smil, og legger til.

– Jeg synes litt synd på dama i resepsjonen på universitetet.

SOSIALE BEGRENSNINGER. Ingvild forteller at hun etter leggetid har mye tid til å være med på sosiale ting.

– Ettermiddagen er kjernetiden med barna, så jeg blir kritisk om den tida går bort til mye sosialt. Men etter leggetid er det ikke noe problem. Og om jeg ikke har lyst, er det en grei unnskyldning.

Hun ler høyt.

– Da jeg startet igjen etter permisjon med minste-mann var jeg på vorspiel med den nye klassen min. Der var det ei jente som var veldig overrasket for å se meg.

– Så kult at du er her, sa hun.
– Jeg går jo i klassen deres, svarte jeg.
– Ja, men du har jo barn.
Ingvild ler, og legger til at folk har en oppfatning av at man ikke kan gjøre noe.
– Vi er to. Det har litt å si. **UD**

Fotografen fra Syria

Ahmed Aboud tok bilder i hjertet av den krigsherjede hjembyen Deir ez-Zor. Men han la han bort kameraet når han så skadde og døde mennesker.

TEKST: Marie Lytomt Norum FOTO: Amalie Hoff Ludvigsen

På Stammen Café og Bar møter jeg den prisbelønte krigsfotografen Ahmed Aboud. Han gjør klar bildene sine til utstillingen han skal presentere på kafeens kommende temakveld «En Syrisk Aften».

- Var det i dag vi skulle møtes? Jeg trodde det var i morgen, jeg!

Ahmed unnskylder seg, og forklarer at misforståelsen skyldes at norskferdighetene ikke er helt på plass enda. Likevel tar han tar seg tid til å sette seg ned med en gang.

- Jeg kom til Norge for to år siden, og har bare bodd i Trondheim i litt over et år, forklarer han.

DA LIVET BLE SNUDD PÅ HODET. Bare sek under etter at vi har satt oss ringer telefonen hans, og et snaut øyeblikk senere kommer en venn av ham inn på kafeen. Han er også fra Syria, og Ahmed har på imponerende kort varsel bedt ham om å stille opp som tolk under intervjuet.

- Livet i Syria var tøft, og vi følte oss aldri trygge, forklarer de begge.

Før krigen kom til Deir ez-Zor, hadde Ahmed deltidsjobb og studerte dataprogrammering. Det var først da revolusjonen brøt løs 15. mars 2011 at situasjonen endret seg.

- Jeg levde et normalt liv, uten problemer og uten krig. Etter revolusjonen ble det vanskelig å leve. Byen ble konstant bombet, vi manglet både mat, vann, elektrisitet, og helsetjenester.

25000 BORTGJEMTE KRIGSBILDER. Det var først under krigen at Ahmed virkelig fikk

AHMED ABOUD

Alder:
24 år.

Bosted:
Oppvokst i Deir ez-Zor i Syria. Kom til Norge for to år siden, og bor nå i Trondheim.

Studerer:
Norsk og engelsk grunnkurs.

Aktuell med:
Fotoutstilling på Stammen Café og Bar. Bildene viser krigen i Syria, og portretterer suksessfulle syriske flyktninger i Norge.

interesse for kameraet. Han ønsket å dokumentere overgrepene det syriske regimet utsatte hjembyen hans for. Motivasjonen hans var å vise verden Syrias sanne ansikt. Etter hvert fikk han etablert samarbeidsavtaler med internasjonale bildebyråer, og de kunstneriske bildene hans skapte stor oppmerksomhet.

- Situasjonen i Syria var skummel, og det var livsfarlig å jobbe som fotograf. IS kidnappet meg to ganger, og de truet med å drepe meg hvis jeg fortsatte å ta bilder.

Ahmed er tydelig preget av den vanskelige situasjonen. Etter flere måneder med okkupasjon hadde

han ikke annet valg enn å forlate hjemlandet. Her etterlot han seg 25 000 bilder.

- Bildene mine viser en historie av krigen, både på godt og vondt. Det var for farlig å ta med bildene på flukten, og internettet var for tregt til å laste opp så mange filer. Da jeg dro gjemte jeg alle bildene, og jeg håper at jeg en dag får muligheten til å reise tilbake og hente de.

EN TUNG REISE. Flukten fra Syria til Europa var alt annet enn enkel.

- En tidlig morgen forlot jeg familien og Deir ez-Zor. Ved hjelp av falsk legitimasjon kom jeg meg gjennom femten check-points i Syria, før jeg til slutt nådde fram til Tyrkia.

Ahmed bodde der i fire måneder. Han ønsket at situasjonen i hjembyen ville roe seg ned, men forstod fort at det var håpløst. I frykt for at den syriske staten hadde hemmelige agenter i Tyrkia, gikk ferden videre til Hellas.

- For å komme til Hellas gikk jeg fem dager i strekk uten mat og drikke. Da jeg kom fram ble jeg arrestert for å oppholde meg ulovlig i landet. Det greske fengselet var grusomt, og jeg har aldri blitt behandlet så dårlig som jeg ble der. Jeg følte meg som en kriminell.

Han forteller at han måtte gå med håndjern bak ryggen hele den første dagen, og at han mottok konstante trusler. Heldigvis varte ikke fengselsoppholdet mer enn seks dager. Da reiste han videre til Frankrike, Danmark og Sverige, før han til slutt nådde fram til Oslo. ►

– Når jeg så noe stygt, som skadde mennesker, blod og død, klarte jeg ikke å ta bilder.

BORTE I FLUKTEN: Ahmed About gjemte alle bildene sine da han dro fra Syria, og håper at han en dag kan reise tilbake for å hente de.

NORDNORSK BYGDELIV. Da han kom til Norge ble han plassert på et asylmottak i Hattfjelldal i Nordland. Fra å bo i en syrisk storby og reise gjennom store byer som Paris og København, var det en stor overgang å skulle leve i en liten bygd med 900 mennesker.

– Plutselig var jeg midt i ingensteds. Det var ingen energi i bygda, ingen mennesker og ingen støy. Husene var plassert langt fra hverandre i fjellet.

I bygda fantes det kun en butikk, en kirke og et sykehjem.

– Det er et sted hvor det er greit å oppholde seg i en kort periode, men det er ikke et sted jeg trives med å bo lenge. Jeg visste jo ikke hvor lenge jeg måtte bli der.

Tolken legger til at noe av det vanskeligste med å komme til Norge var å tilpasse seg mørket og kulden.

– Vi fikk ikke så mye D-vitaminer som vi var vant til, og da blir man deprimert. Det tok heldigvis ikke lang tid før vi lærte å tilpasse oss klimaet, forteller han.

SKADDE MENNESKER, BLOD OG DØD.

Ahmed sine bilder ble publisert av flere norske nett-aviser. Et av bildene ble også kåret til et av årets beste nyhetsbilder i VG i 2013.

– Bildet viser ruinene av Deir ez-Zor etter den syriske bombingene, sier han mens han viser meg flere av bildene sine på mobilen.

I Syria jobbet Ahmed på frontlinjen, og han var aller mest interessert i å ta bilder av mennesker, barn, krigsscener og bygningsruiner. Han ville ta sterke bilder av omgivelsene, men i de verste situasjonene valgte han likevel å legge bort kameraet.

– Når jeg så noe stygt, som skadde mennesker, blod og død, klarte jeg ikke å ta bilder. Etter at jeg flyktet vekk fra krigen har jeg besvimt flere ganger av å se bilder av mennesker som lider.

FRAMTIDSDRØMMER. Nå studerer Ahmed norsk og engelsk på videregående skole. Kameraet er fortsatt flittig i bruk, og han forteller engasjert om hvordan han trener på å ta kontrastfylte bilder

av mørke rom med interessante lysinnslipp. Senere ønsker han å studere videodokumentar.

På hans nyeste fotoutstilling i Trondheim er det bilder av syrere som har flyktet til Norge. Her har de fått muligheten til å starte helt nye liv.

– Jeg vil vise det sanne bildet av syrere i Norge. Med det sanne bildet mener jeg ikke bare de kriminelle, men også de som har skapt suksessfulle karrierer. Jeg trodde det ville være vanskelig å finne personer som passet til utstillingen, men jeg fant utrolig mange. Jeg blir veldig inspirert av historiene deres, forteller han engasjert.

Tror du situasjonen vil bedre seg i Syria?

– Nei, jeg tror ikke det. Krigen har ødelagt landet. Både i Irak og Afghanistan er krigen over, men det er fortsatt fullstendig kaos.

Likevel lever fortsatt drømmen om å reise tilbake til hjemlandet. Han håper at han en dag kan være med på å hjelpe til med gjenoppbyggingen av de ødelagte bygningene. **UD**

WHAT IS ARTIFICIAL INTELLIGENCE, THE ETHICAL ISSUES AND PANEL DEBATE

NTVA inviterer til møte torsdag 6. oktober 2016, kl. 1800,
Lerchendal Gård, Strindveien 2

Foredrag ved:
- Anders Kofod-Petersen
- Tony Prescott

Gratis adgang.
Påmelding - og info - www.ntva.no

ILLUSTRASJON: Inger Sidonia Krajci

På jakt etter navlelo

Kanskje det er på tide at norske forfattere innser at de ikke er så interessante som de tror de er.

KOMMENTAR

ØYVIND JOHANNES
HAMRE

Journalist

Endeliger bokhøsten her. Denne høsten, som forrige, vil bokhandlene bli fylt av krim og selvbiografiske romaner. Velkommen til samtidslitteraturen.

Om du følger med på Dagbladets debattsider blir du vitne til evinnelige klagesanger fra den eldre generasjon over de unges bruk av sosiale medier, vi diskuterer «meg meg meg»-generasjonen til det kjedsommelige. Men om du vil ha et prakteksempel på egosentrisme, trenger du ikke se lenger enn til samtidslitteraturen.

For det virker som absolutt alt som produseres for tiden er romaner med utgangspunkt i eget liv. De fleste vil umiddelbart tenke på Knausgård, vår alles kjære Karl Ove, som leder an fortroppen, men ellers har vi jo også Ketil Bjørnstad, Linn Ullmann, og Tomas Espedal, som alle skriver bøker i grenseland mellom skjønnlitteratur og selvbiografi. Alle er forfattere med pondus som skriver stødig. Likevel virker

det som om hele hopen har mistet fortellerevnen, at ingen lenger klarer å formidle en spennende historie, og at det eneste de klarer å skrive om er seg selv.

Hva med den yngre garde, Norges litterære håp? Også her ser man en liknende trend, bare at i mangel på erfaringer tyr de til detaljerte beskrivelser av eget følelsesliv. Det er en innadvendt, navlebeskuende litteratur. Angstfylte gutter og jenter i begynnelsen av tjuårene som ligger i senga med persiennene nede og ser på tapeten samtidig som de reflekterer over sine depresjoner og tiltaksløshet. «Livet er meningsløst, lissom». Det er slikt som skaper spennende tekster.

Vi burde applaudere den økende åpenheten rundt psykisk helse, men det må være mulig uten å la det gå på bekostning av litteraturen. Alt er plutselig blitt subjektive skildringer med utgangspunkt i egne erfaringer. Tidligere var slike refleksjoner forbeholdt Si:D bakerst i Aftenposten, men nå virker det som tematikken er overtatt av debutantene.

Men for all del, ikke misforstå. Litteraturen skal ikke fordumme seg for å appellere til alle sjikter av samfunnet. Jeg er bare nysgjerrig på hvordan vi kom hit. Og på hvor vi skal videre. Nå har jo Proust,

Ferrante, og Knausgård alle på kunstferdig vis skrevet flere bind basert på sine egne liv – med en så rik selvbiografisk litteratur, trenger vi mer? Og trenger vi virkelig enda en seksbinds bokserie av Ketil Bjørnstad, hvor hvert bind tar for seg et tiår over flere hundre sider?

Selvfølgelig finnes det hederlige unntak - det er ikke poenget. Knausgård skriver som en gud og det er utrolig mange dyktige debutanter. Men hva skjedde med den gode historien? Har den ingen plass i den «store litteraturen»? Århundrelange litterære tradisjoner viser jo at det er mulig å skrive me drivende, fengende litteratur uten å ty til introspektive barndomsbeskrivelser eller klisjéfylt krim med overfladiske karakterer. Det norske bokmarkedet er blitt polarisert – det burde finnes en mellomting mellom Nesbø og Knausgård.

Kanskje trenden skyldes at film og tv-serier har tatt over rollen som historieformidler, og litteraturen er blitt redusert til estetiske øvelser for de særlig interesserte. Men det blir en forenkling, folk leser da vel fortsatt bøker? Med utviklingen vi har hatt, forundres jeg ikke over at stadig flere heller tyr til Netflix når de trenger et avbrekk. Kanskje det er på tide å legge den selvbiografiske romansjangeren død, og innse at du ikke er så interessant som du tror du er.

Dette gjør UKEsjefene nå

Å være UKEsjef er ikke småtteri. Det er tvert imot et av de tyngste studentvervene man kan ha. Men hva sitter tidligere UKEsjefer igjen med? Og hva driver de egentlig med nå?

TEKST: Synne Eggum Myrvang

FOTO: foto.samfundet.no

UKEsjefene har ansvar for over tusen frivillige og skal sikre gjennomføring av Norges største kulturfestival. Vi har pratet med UKEsjefer fra de sju siste UKENE, og må dermed helt tilbake til 2003.

Å sitte på lesesalen ble deilig etter UKE-jobbinga

I 2003 var Kristian Wright (38) UKEsjef. 50 Cent ble fløyet inn som erstatter for Snoop Dogg, A-ha spilte, og revyen fikk gode kritikker.

– Jeg er veldig glad jeg våget å hoppe i det. Det var nemlig ikke soleklart da jeg satt på hybelen og funderte, sier Wright.

Wright er nybakt pappa. Han bor i Stockholm og jobber som barneakuttlege. At vervet har vært avgjørende for jobber han har fått, tror han ikke.

– Det er nok lurene å satse på gode karakterer, mener Wright.

– Jeg var relativt bevisst på at UKEsjef-jobben ikke ga noen lettere vei inn i arbeidslivet, men etter endt verv fikk jeg noen henvendelser. Det var ikke «walk-ins», men spørsmål om jeg ville inn i konsulentbransjen, for eksempel. Jeg studerte medisin, og ville heller prøve meg som lege. I den verdenen ble ikke UKEvervet notert noe videre, forteller han.

Wright mener likevel vervet var verdifullt. Foreløpig er det den største sjefsjobben han har hatt. Det har gitt ham økt selvinnsikt og reell erfaring han bruker den dag i dag.

– Jeg ble mye tryggere på hva jeg var god og mindre god på, og hvordan jeg som person, kollega, og sjef framstår overfor andre. Erfaringene fra UKA har påvirket meg i ledelsen av ulike prosjekter, eksempelvis på jobb i Afrika. Gjennom et stort verv hvor man settes til å lede og ta vare på medmennesker, får man trening i hvordan man håndterer en slik jobb. Det har jeg hatt veldig god bruk for når det har blåst i ulike situasjoner senere i livet.

Wright tenkte lenge før han bestemte seg for å ta vervet.

– I mine øyne var det et privilegium, og jeg fant ut at det var verdt minst ett år av studiene. Når jeg ser tilbake var det jo definitivt det. Læringen var enorm og jeg fikk mange nye venner.

Han mener at tida som UKEsjef var slitsom, men ikke umenneskelig. Wright fikk rett og slett høyere arbeidskapasitet.

– Som i andre jobber, kom jeg inn i det etter et par-tre måneder, og ting begynte å rulle bra. Men det morsomste er kanskje at det ble enklere å studere. Jeg hadde blitt vant til å jobbe mye, og det å sitte på lesesalen ble deilig. Det var stille, og mye mindre stress enn alt jeg måtte tenke på da jeg holdt på med UKA. Enkelt og greit: Bare positive tanker og erfaringer, og jeg er veldig glad jeg våget å hoppe i det.

2003 - Glasur

Navn: Kristian Wright.

Yrke: Barneakuttlege på Karolinska sykehus i Stockholm.

2005 - Origo

Navn: Håkon Kirkeby Buch UKEsjef.

Håkon døde i 2013, 31 år gammel.

– Du får aldri noen kulere jobb

I 2005 var Håkon Kirkeby Buch UKEsjef. Åtte år senere tapte han mot kreften, 31 år gammel.

– Om du hadde spurt Håkon om hva som var det beste med UKA, tror jeg han ville sagt det var at han traff meg, forteller Håkons enke.

De to traff hverandre den siste lørdagen under UKA i 2005.

– Jeg kan ikke snakke for Håkon, begynner hun.

– Men jeg fikk jo med meg avslutningen, og forsto også hvor viktig UKA var for ham. På sikt fikk han sine aller beste venner derfra, og de ble også veldig gode venner for meg. Etter at Håkon døde har de tatt fantastisk godt vare på meg.

I 2010, fem år etter at Håkon traff kjæresten for første gang under UKA, giftet de seg. Ekteparet var enige om en ting: En A4-progresjon av typen «møtes på universitetet. Gifte seg. Få et barn. Flytte til Asker eller Bærum. Jobbe. Få et barn til», var ikke det de ønsket seg.

De avtalte å bestemme hvilken retning livet skulle ta annenhver gang. Håkon reiste til Boston for å ta et år av masteren der. Så flyttet de sammen til Oslo. I august 2010 var det Håkon sin tur igjen. Han ville flytte til

Zurich, der han fant den mest spennende doktorgraden innen kreftforskning. Kjæresten sa opp jobben og ble med.

– Vi har aldri tjent eller hatt så lite penger som da vi bodde der. Men vi hadde det helt fantastisk gøy, forteller hun.

Så fikk Håkon kreft. I september 2012 forsto de at det ikke kom til å gå så bra, og de flyttet hjem til Oslo. I januar 2013 kom beskjeden om at han kom til å dø.

– Men Håkon var utrolig flink til å disponere kreftene sine. Han var i prinsippet aldri sengeliggende. Vi forholdt oss kanskje litt annerledes til døden og sykdom ved å være veldig åpne om det. Det er ingen vits i å sitte og gråte i et halvt år, liksom.

Hva tror du Håkon fikk ut av UKA etter at han var ferdig med vervet?

– Håkon sa at «du får aldri noen kulere jobb». Også var det tre ting som gjorde at Håkon ikke ønsket noe A4-liv: For det første tror jeg det var hans amerikanske vertsfamilie fra utvekslingen hans i Chicago som 17-åring. De lærte ham å se på muligheter i livet annerledes. Videre var det året han gikk på Harvard. Her jobba han mye innenfor biologi, selv om han var matematiker. Også det var mulig, forsto han, bare han ga litt ekstra innsats, sier hun.

– Og så var det UKA, som fikk ham til å se at han kunne få til hva som helst. Men hvis du hadde spurt Håkon om hva som var det beste med UKA, tror jeg han ville svart det var at han traff meg. Og at vi gifta oss. Håkon sa at «Lykken er å møtes på UKA». Det sa han mange ganger.

Ble tilbudt jobb i Statoil - takket nei

Lise Alund Skjølås (34) fra Toten var UKEsjef i 2007. Det er nå ni år siden. Muse, The Pussycat Dolls og Travis var blant de største navna som gjestet festivalen, og Statoil var gjennom en eksklusiv avtale den eneste hovedsamarbeidspartneren.

Skjølås er lektor på Toten, men er nå hjemme i permisjon med barn nummer to. Som lektor har ikke UKEsjef-jobben vært avgjørende for arbeidsgiveren, forteller hun.

– Men det har hatt veldig mye å si for meg. Etter Uka 2007 fikk jeg faktisk tilbud om jobb i Statoil, som var samarbeidspartneren vår. Da måtte jeg gå en skikkelig runde med meg selv. Jeg fant ut at det jo var i skolen jeg ønsket å jobbe. Jeg ville ikke inn i oljebransjen, og var lite gira på det karrierejaget i den retningen der.

Erfaringene tar hun derimot med seg inn i jobben.

– Jeg sitter igjen med en enorm erfaring, for eksempel innen organisasjonsledelse. Det tar jeg med meg inn i skolen: Jeg har blitt opptatt av effektivitet og verdier. Dessuten var det vanvittig opplevelsesrikt.

Hvordan husker du perioden i studentvervet ditt?

– Jeg var med på alt fra viktige møter til TV-opptredener, traff masse flotte mennesker, og husker godt alt det artige som skjedde på huset. Jeg kom meg så vidt i gjennom eksamener, og fullførte selv om det ikke ble de beste karakterene. Det var ingen pauser. Nå er jeg så vidt med i politikken og Arbeiderpartiet, men har små barn og er opptatt med det.

Kanskje får jeg brukt ledererfaringa senere? ►

2007 - Manifest

Navn: Lise Alund Skjølås.

Yrke: Lektor, i permisjon for tiden.

2009 - Skabare

Navn: Torgeir Bryge Ødegården.
Yrke: Produksjonsingenør i Statoil.

Gir ikke slipp på UKA

I 2009 var Torgeir Bryge Ødegården (30) UKE-sjef. Han så det som en unik sjanse til å prøve seg på skikkelig dypt vann uten å måtte klatre oppover karrierestigen først. Nå er Ødegården travelt opptatt fordi han skriver jubileumsboka for UKA som fyller 100 år neste år.

— Så, jeg har vel aldri gitt helt slipp, sier Ødegården.

Den tidligere UKEsjefen bor i Trondheim og jobber som produksjonsingenør i Statoil. Han gikk ut av NTNU i 2010, og jobbet deretter to år som realfagslærer i Oslo gjennom Teach First Norway. Med det fikk han praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

— Så kom jeg tilbake til Trondheim og begynte i Statoil. Da ville jeg prøve å jobbe med noe som ligger nærmere utdanningen min, men muligheten for at jeg blir lærer igjen på et tidspunkt er absolutt der.

Har studentvervet vært avgjørende for de jobbene du har fått?

— Jeg tror det hjalp meg, fordi både Teach First Norway og Statoil var samarbeidspartnere med UKA. Jeg fikk et bein innåfor, og ble et kjent navn

i bunken av søknader. Men jeg måtte gå på intervju som alle andre, da.

UKA er fortsatt med Ødegården i veldig stor grad.

— Etter at jeg kom tilbake til Trondheim har jeg vært med på å skrive revytekster til UKA. Jeg var også redaktør for viseboka «Den gamle sang — 100 år med studentrevymusikk» fra Samfundet, og nå skriver jeg jubileumsboka for UKA som blir 100 år til neste år. Så, jeg har vel aldri gitt helt slipp, sier den tidligere UKEsjefen.

— Under skrivingen av jubileumsboka har jeg gått inn i mange kilder, blant annet Under Dusken. Dette skal liksom ikke bli noen personlig betraktning. Jeg har holdt på i flere år, men det har blitt særlig mye jobbing det siste året. Målet er at det blir ei artig bok med bra bildemateriale som skal komme ut i forbindelse med UKA-17.

Først og fremst husker Ødegården at han så på vervet som en unik sjanse til å prøve seg som leder for et stort prosjekt.

— Man er i en periode i livet uten så mange forpliktelser, og jeg fikk en slags indre driv. Det er liksom ingen vanlig jobb, men et stort ansvar jeg ville vise at jeg kunne takle. I arbeidslivet må man i større grad gå gradene for å få muligheter som det, men her får man virkelig prøve seg på dypt vann. Jeg traff også folk jeg har god kontakt med den dag i dag, og noen kjenner meg igjen fortsatt fordi de husker meg som UKEsjef.

— Man er i en periode i livet uten så mange forpliktelser, og jeg fikk en slags indre driv.

Torgeir Bryge Ødegården.
UKEsjef, UKA - 09

2011 - Imiti

Navn: Tore Lie Falkenberg
Yrke: Jobber med vannkraftplanlegging i Norconsult.

Snoop Dogg spilte på UKA - 11 og festivalen ga 100. 000 kroner til Norsk Folkehjelp.

Opplevde at arbeidsgiver satset på jobben

Tore Lie Falkenberg (28) var UKEsjef i 2011. David Guetta, Snoop Dogg og Robyn var blant navnene på plakaten.

— Det er få ting jeg har lært så mye av som UKE-sjef-jobben, forteller Falkenberg. I dag tjener han penger på å lage festival – men det er bare fordi det er moro.

Nå bor Falkenberg i Oslo med samboer. Hovedsaklig jobber han med vannkraftplanlegging i Norconsult. Han tror vervet hadde mye å si når han skulle ut i jobb.

—Jeg følte at Norconsult, som jeg hadde to sommerjobber hos, ønsket at jeg skulle signere. Senere opplevde jeg at de satset veldig på den jobben. Det er faktisk få ting jeg har lært så mye av som UKE-sjef-jobben. Man går inn i vervet som veldig ung, og er dermed mottakelig for tilbakemeldinger så man kan få gjort ting best mulig.

I tillegg til å drive med vannkraftplanlegging, er Falkenberg fortsatt med på å lage festival.

— Jeg har en operativ driftsstilling på Øya-festivalen — så festivallivet har jeg holdt litt på. Selv om det er betalt, er det utelukkende fordi det er sinnssykt moro!

Hvordan husker du perioden i vervet ditt?

— Mest av alt husker jeg det som en veldig intens, sosial periode. Jeg opplevde at jeg holdt på med UKA hele tida!

2013 - Jubalong

Navn: Jørgen Espnes.

Yrke: Jobber med prosjektstyring i Multiconsult.

To altoppslukende år

Jørgen Espnes (27) var UKEsjef i 2013. Macklemore & Ryan Lewis og Calvin Harris var blant festivalens største navn. Etter sju år på NTNU har trønderen nå forlatt byen.

Espnes jobber nå med prosjektstyring i Multiconsult i Oslo. Han var ferdig på Entreprenørskolen i vår.

— Dette er første gang jeg reiser fra Trondheim, bortsett fra førstegangstjenesten jeg hadde i Troms, og sommerjobber jeg har hatt. Om jeg kommer tilbake, vet jeg enda ikke, forteller trønderen.

Han mener aldri UKEvervet vil telle negativt, men at det er avgjørende for en arbeidsgiver, tror han ikke.

— Men det medvirket til at jeg ønsket å gå Entreprenørskolen, forteller Espnes.

Han husker vervet som altoppslukende.

— Tida var hektisk, men veldig morsom. Jeg gjorde ting jeg syntes var gøy og var sammen med folk jeg var glad i. Da gjør det ingenting om det er hektisk.

— Dessuten var det utfordringer hele veien. Uten det tror jeg det ville blitt kjedelig. Det er veldig gøy å holde på med

2015 - Lurifax

Navn: Gjertrud Hole Kjøstolsen.

Yrke: Studerer medisin på fjerde året, jobber med kommunikasjon og medier i Moviemask.

noe som er så altoppslukende og engasjerer så mange mennesker.

— Var i situasjoner jeg aldri så for meg å havne i

— Ved siden av er jeg med i studentkoret Bilyd. I tillegg til studiene jobber jeg med PR og medier i Moviemask, som nylig ble lansert på Kickstarter for å kunne komme skikkelig i gang.

Gjertrud Hole Kjøstolsen var publikum på UKA 2011 og arrangementansvarlig 2013, før hun ble helt sjef i 2015.

— Det er litt vanskelig å si om vervet får noen betydning i arbeidslivet enda, men at erfaringen jeg har fått med prosjektledelse og samarbeid kan være kjekt innen legeyrket, tror jeg absolutt, forteller Kjøstolsen.

— Likevel er det kanskje den personlige utviklingen som er viktigst.

Jeg har fått utfordringer og vært i situasjoner jeg aldri så for meg å havne i.

Som hva?

— Å skulle snakke med media for eksempel. Eller foran 10 000 mennesker på immatrikuleringskvalifisering!

Dikt og slam i Trondheim

Det er lenge siden diktning kun ble forbundet med kjærlighets-erklæringer og William Shakespeare. Byens poesimiljø er både mangfoldig, inkluderende og nyskapende.

TEKST: Nora Holm Aftret FOTO: Katarzyna Wieczorek

MANGE MULIGHETER: Åslaug Bjerke, Andrine Aasen Monsås og Hanna Marlene Lindberg fra Litterært Kollektiv vil fortsette å satse på poesi.

Jakten på poesimiljøet i Trondheim begynner en høstkveld på Antikvariatet. Det er første dag av Ugress-festivalen, og midtnorsk semifinale i NM i poesislam står på programmet. Det er tent lys på bordene, og mange er kommet for å nyte en øl mens de utforsker en spennende form for lyrisk diktning.

Kaisa Aglen står helt stille foran publikum. Med intens øyekontakt og en lav, monoton stemme, framfører hun sin første tekst.

«Vi slutta aldri å elske,
dagane,
onder dei nye svarte hettene,
dei sommarlyse nettene»

Poesi i fritt format

Hanna Malene Lindberg og Andrine Aasen Monsås fra Litterært Kollektiv, organisasjonen bak Ugress-festivalen og kveldens arrangement, ønsker å skape en engasjerende helaften med poesi.

– Målet er å åpne opp litteraturen og vise at man kan tilnærme seg den på flere måter. Poesislam er for folk flest. Man tenker ikke «åh, poesi, det er tungt». Det er mer show, sier Hanna Malene.

Poesislam er mildt sagt annerledes enn hva folk

flest vil forbinde med dikt. Stemmebruk, innlevelse, og evne til å fange publikum står i sentrum. Her kommer poeter fra mange ulike bakgrunner.

– Alt fra litteraturstudenter og musikere, til en eldre sosialarbeider og hobbylyriker er representert. Bidragene er varierte, med tema som spenner fra samfunnskritikk og krig, til forbrukersamfunnet, relasjoner og fordommer.

Publikum gir bidragene poeng fra en til ti. Alle blir oppfordret til å støtte deltakerne ved å juble når høye tall dukker opp, samt bue når deltakerne får ufortjente karakterer.

– Det er veldig frie tøyler i framføringen, så lenge det er ord. Det ser vi også i kveld. En er utgitt poet, og en annen er hiphopper. To ytterkanter, det er litt kult, sier Andrine og Hanna Malene.

Andrine forteller at Poesislam er ganske etablert i Norden, og at håpet er å skape en plattform for konseptet også i Trondheim.

Ikke bare konkurranse

Det er ingen tvil om at det er stor interesse for poesislam. Lokalet er stappfullt, og flere ble sendt på dør fordi det ikke var nok plass. Trond Wiger er kveldens konferansier og rapper i trondheimsduoen Gode Ord Dør Sist. Han har vært med på å arrangere konkurransen i byen flere ganger, men ser for seg en mer

GOD STEMNING: Konferansier Trond Wiger er flink til å engasjere publikum.

uformell plattform enn NM, hvor folk kan prøve ut tekster og øve seg på å opptre.

– Jeg er rapper og skriver tekster som er ment for å leses opp høyt, slik er det ikke nødvendigvis med poesi. Jeg tror at poesislam er en viktig arena fordi det kan oppfordre folk til å skrive noe de vanligvis ikke ville lest høyt. Ord som likevel kan være viktig å få ut.

«Ja, vi elsker å elske,
Landet som kan gi hvert menneske frelse,
Alt du trenger, penger og helse
Men hysj, denne festen er stengt for de fleste.»

Teksten til rapper Johan Julius Køber bygger seg gradvis opp, og publikum sitter i spenning. Kveldens vinner benytter seg av store armbevegelser, et blikk som skuer rommet, og varierende stemmebruk for å overbevise. Det funker, og applausen står i taket idet Køber leverer sin siste punchline:

«Alt blir ikke flott i rødt, hvitt og blått.»

Dikt fenger fremdeles

Trondheims poesimiljø er under utvikling. Litterært

INSPIRASJON: Sofie Retterstøl Olaisen er vokalist i bandet «Venner», og bruker slampoesi-tekstene sine i musikken.

Kollektiv og Æ Å Trondheim Litteraturfestival er kun to av byens aktører som vil fortsette å fokusere på lyrikk. I tillegg dukker det stadig opp nye tilbud for Trondheims diktinteresserte.

Arrangementet Poesiti er et møte mellom to lyriker med en fellesnevner. Norsk Forfattersentrum er en av arrangørene bak eventet, og formidlingskonsulent Martin Ingebrigtsen sier at poesi blir mer og mer populært, også blant unge.

– Vi får mange unge tilskuere, blant annet studenter og folk vi kjenner fra skrivekursene våre. Dette ser vi på som enormt positivt, og vi håper publikum får inspirasjon til å utforske lyrikk på egen hånd, sier Martin.

En annen møteplass er Poetry Nights in Trondheim. En gang i måneden er det samling for alle som ønsker å dele sine egne eller andres dikt. Stammen Café og Bar er gjestet av folk i alle aldre. Det er en behagelig og hyggelig atmosfære – her kan man bli kjent med nye folk, og det blir delt på både popcorn og vin blant de besøkende.

Inspirasjon fra Colombia

Olga Lehmann er doktorgradstipendiat i psykologi ved NTNU, og initiativtaker for Poetry Nights. Hun ville starte et fellesskapsprosjekt for folk i Trondheim.

– Jeg var del av en gruppe i Colombia som leste

dikt på gata med megafon, og savnet et lignende miljø her i Trondheim. Her møtes folk fra forskjellige land og fra forskjellige bakgrunner med en felles interesse, sier Olga.

Det er ikke noe press, og folk framfører når de er klar for det. Spesielt blir folk oppfordret til å komme og lytte. For eksempel har professorer tatt med seg studentene sine, og flyktninger har møtt opp og delt dikt fra sine hjemland.

Olga innvier scenen ved å lese et dikt fra Colombia om vennskap og kjærlighet. Resten av kveldens tekster har stor variasjon; alt fra kjente dikt skrevet av Rudolf Nilsen og Kahlil Gibran, til dikt skrevet av oppleseren selv. Det blir framført tekster på flere språk, blant annet tysk, spansk, og engelsk.

I framførelsene skiller Poetry Nights seg fra Poesislam. Det er en mer tradisjonell form for diktopplesning, og arrangementet er hakket mindre kult og hipt. Det er et lavterskel-tilbud for de som er interessert i, eller vil lære mer om, poesi.

For Olga er det viktigste med lyrikk muligheten til å kunne uttrykke følelser.

– Jeg tror dikt kan ha en helbredende effekt, og jeg har selv sett det her. Her er ikke folk alene. **UD**

Merknad: Sofie Rettersøl Olaisen og Johan Julius Køber er med i Studentmediene i Trondheim.

POESI I TRONDHEIM

Hvor kan du henvende deg dersom du er interessert i poesi?

- Tidsskriftet Riss.
- Litterært Kollektiv: BLAFF: Poesi.
- Beijing Trondheim: miniforlag som tar imot tekster fra unge skrivende.
- Skrivekurs ved Norsk Forfattersentrum Midt-Norge.
- «Æ Å Trondheim Litteraturfestival», mars 2017.

Ferske bønner, takk!

Har pulverkaffen ufortjent mistet sin glans i kaffesnobberiet?

TEKST: Ewa Morsund ILLUSTRASJON: Nora Birgitte Johansen

Snobberi er et velkjent fenomen og kommer i mange forkledninger, som designvesker, det dyreste sportsutstyret, eller champagne og russisk kaviar til flere tusen kroner. Det er ikke alltid så lett å avsløre snobberi, og kanskje bor det en liten snobb i oss alle. Men er den fancy kaffen bare snobberi, eller velger vi den fordi den smaker best?

Professor Aksel Tjora ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU har brukt flere timer på kafèer for å forske på den norske kafékulturen. Han forteller at det er flere grunner til at mange følger den nye, dyre kaffetrenden.

— Mange folk i Norge har råd til å være kvalitetsbevisste og vil ha den beste kaffen, men det handler også om selvpresentasjon, og at man har lyst til å vise fram en spesiell stil. Fancy kaffe gir ut-

trykk for at du bryr deg om kvalitet, mens å velge økologisk kan vise at du er miljøbevisst selv om du ikke er det, sier Tjora.

Snudde ryggen til trenden

Tjora poengterer at det kommer nye trender hele tiden. For 20 år siden drakk nordmenn nesten bare norsk filterkaffe, men vi kom senere over i en mer eksklusiv bølge. Den italienske espressobaserte kaffen har stått i fokus, med latte, cortado, og ferskmalte kaffebønner.

— Sammen med nye trender kommer mottrender, og som en reaksjon til kaffesnobberiet kan det komme en bølge med folk som går helt tilbake til vanlig filterkaffe. For selv om kaffetrenden er tydelig, trenger ikke alle å følge den, påpeker Tjora.

En som har sett seg lei av denne trenden og snudd ryggen til kaffesnobberiet, er ergoterapeut og filosofi-student ved NTNU, Nichlas Berg Storsve.

— Det med kaffesnobberi er en sånn sær fiksering. Inntrykket mitt er at det har blitt mer kaffesnobberi blant studentene fordi vi er opptatte av å være litt sære. Vi skal ha en spesiell stil og gjerne være litt annerledes. På samme måte som at vi skal ha de nye øltypene, skal vi også ha de mest moderne kaffety-pene fordi vi har lyst til å være en del av trenden, mener Storsve.

Han har selv jobbet som barista på kaffebar to år, og før var han stadig å se med fancy kaffekopper i hånda. Fascinasjonen dabbet av da han la merke til de negative sidene i kaffemiljøet. Nå har han mistet interessen helt.

— Jeg opplevde at de ikke tok hensyn til at smak er subjektivt. Mange folk foretrekker jo vanlig kaffe og da må de få lov til det. For kaffesnobbene er ikke

smaken noe viktig. Her handler det bare om hvordan man lager den, og det blir helt feil, sier Storsve.

— Kaffesnobberi er et fyord

Tony Jacobsen, eier av håndtverksbrenneriet Jacobsen og Svart, mener derimot at kaffen har en svært sentral plass i hverdagen. Han tror at dette er grunnen til at folk har blitt mer bevisste på kaffevalget.

— Kaffesnobberi er et fyord! Kvalitetskaffe trenger ikke å være snobbete, det kan også være for folk flest. Jeg tror at alle har godt av litt ordentlig kaffe i hverdagen. Kaffe symboliserer det lille pusterommet vi får i hverdagen. Kaffe kan gjøre det øyeblikket perfekt, forteller Jacobsen.

Han er selv lidenskapelig opptatt av kaffe, og har brukt utallige med timer på å reise land og strand etter kaffebønner og inspirasjon som han kan ta med hjem til Trondheim. Hans lidenskap for kaffe har også gjort ham en million fattigere.

— Før i tiden så drakk og spiste vi for å overleve eller for å få i oss koffein. For meg handler det om å jobbe med et produkt, lage superbra kaffe, og glede mennesker jeg møter. Jeg tror bra kaffe kan gjøre dagen bedre, legger Jacobsen til.

Ifølge gründeren skal den perfekte kaffen være håndplukket, sortert, ren, og med en smak av bær. Beskrivelsen kan høres ut som den mest klisjéaktige replikken fra en Michelin-guide, men på samme måte som desserter, er kaffe blitt en delikatesse. Den nesten luksuriøse kaffeopplevelsen er derimot ikke alle forunt.

— Tradisjonelt signaliserer valg av dyrere kaffe at du har god tid og en bra økonomi, mens andre kanskje ikke har det så romslig og dermed ikke kan velge å følge trenden, sier professor Tjora.

Han forteller at store deler av Trondheims befolkning er øvre middelklasse, og at det kan være en forklarende faktor på den økende interessen for kaffestedene.

Eksklusive kaffevitere

— Jeg tror nok smaksopplevelsen er avgjørende for valg av kaffe. Den vanlige pulverkaffen smaker som diesel. Jeg synes det er helt jævlig, men jeg drikker selvfølgelig filterkaffen til svigermor dersom den blir satt på bordet, ler Jacobsen.

Han understreker at han ikke er en kaffesnob, men kaffegründeren ser på kaffe som noe mye mer enn bare smak.

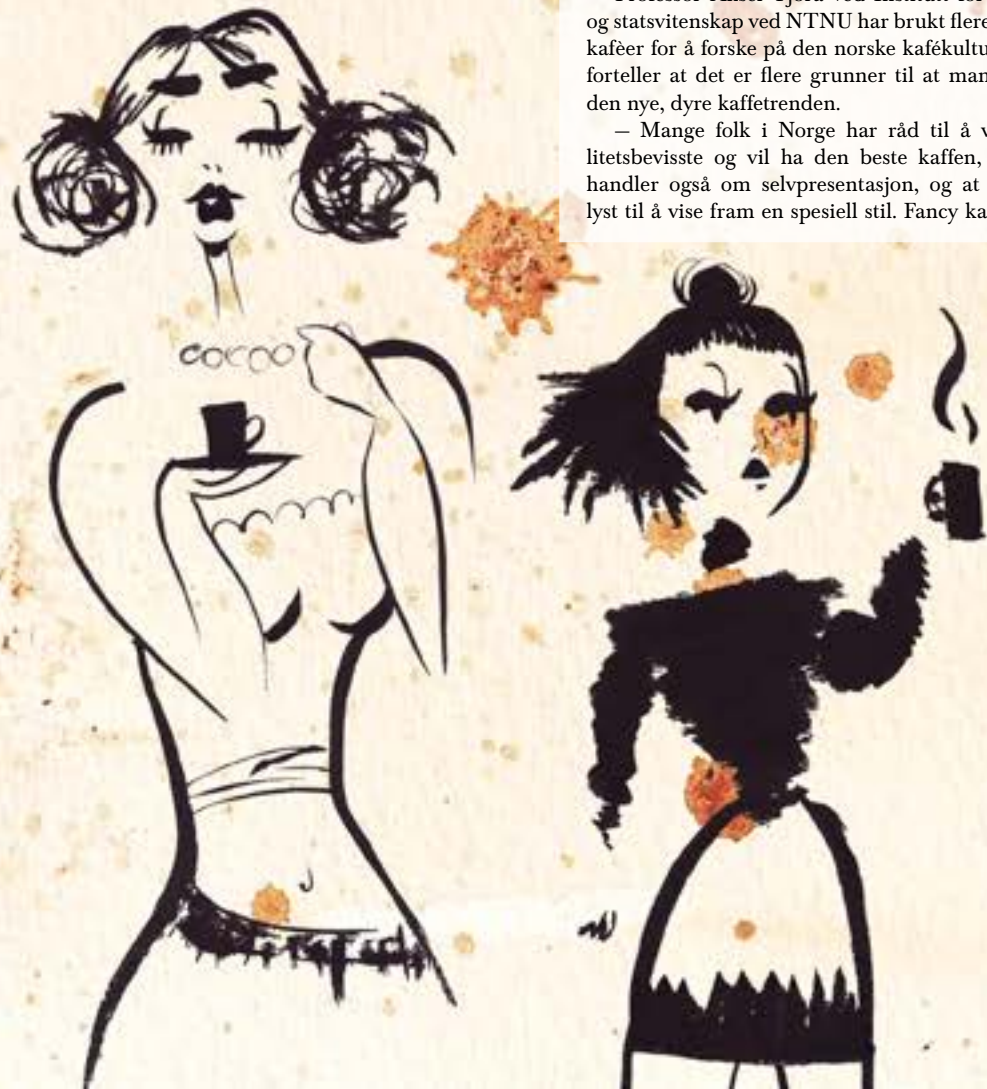
— Jeg mener kaffe er form for underholdning på lik linje med musikk, litteratur, mat, og drikke. Etter en god kopp kaffe skal folk sitte igjen med en god opplevelse, mener Jacobsen.

Filosofistudent Storsve fikk ikke den gode kaffeopplevelsen som barista. Han syntes veldig lite om denne trenden som etter hvert utviklet seg blant miljøet i kaffebarene.

— Kaffevitene er som en slags eksklusiv gjeng, og det er flere kaffesnobb der som ser ned på folk som drikker vanlig kaffe. Men bildet er ikke svart-hvitt. Det finnes også kaffeelskere som aksepterer studenter som drikker billigkaffe fra kantina, forsikrer Storsve.

Han er nå sjelden å se i byens kafèer, og håper trenden vil snu snart.

— Nå lager jeg meg bare kaffe fra kapselmaskinen hjemme, og drikker bare for å få i meg koffein. Hvis jeg hadde sagt det da jeg var barista, så hadde nok folk snudd seg og flirt. **UD**

Tradisjonsmusikk i ny drakt

Uten folkemusikken er Gjermond Larsen overbevist om at han hadde vært et annet menneske.

TEKST: Inga Stenøien FOTO: Hans Fredrik Sunde

I den innerste kroken av Studentersamfundets restaurant Lyche sitter en høy skikkelse med bølgete mørkt hår. På fanget hviler en fele. I lyset fra vinduskarmen ser vi Gjermond Larsen i ro og mak; intet tyder på at han skal ha konsert om en times tid med Gjermond Larsen trio. Når konsertnerver kommer opp som tema løfter han bare på smilebåndet, rister på hodet og legger til «nå koser jeg meg bare».

Larsen begynte å spille fiolin allerede da han var fem år gammel og mener at desto mer man spiller, desto flinkere blir man, og jo artigere blir det. Til forskjell fra mange andre unge fiolinister var det ikke klassisk musikk som var i fokus, men folkemusikk. Under oppveksten sto tradisjonsmusikk sterkt hjemme, og etter videregående bar det videre til utøvende folkemusikk ved Ole Bull Akademiet.

– Da innså jeg at det ikke var noen vei tilbake. Det var bare en snøball som begynte å rulle, sier han smilende.

På tross av at han allerede begynte å komponere da han var rundt atten år gammel, var det først da Gjermond Larsen Trio ble opprettet i 2006 at han begynte å skrive musikk på ordentlig.

Ti år med trio

Foruten frontmannen består den ettertraktede trioen av Andreas Utnem på piano/harmonium og Sondre Meisfjord på kontrabass.

– Jeg møter dem med et åpent sinn, og vil veldig gjerne at de skal delta i prosessen og være med på å arrangere låter. Det løfter seg mange nivå når vi får musisert litt i lag og spilt noen ideer fram og tilbake.

Larsen forteller at han gjerne kommer med musikk han har bearbeidet og skisser han vil teste ut, men at resultatet blir best når Meisfjord og Utnem får sette sitt eget preg på materialet. Han synes ikke det er noen vits i at de spiller hvis de ikke er komfortable med musikken. For øyeblikket er trioen på turné med sitt fjerde album, *Salmeklang*, et samspill

GJERMUND LARSEN

Aktuell med:

Larsen er frontmannen i Gjermond Larsen Trio som holder turné med sitt nye album, *Salmeklang*.

Hva er din guilty pleasure?

Melissa Horn når det gjelder musikk. Hun er folkelig i stilen.

Råd til trondheimstudenten?

Nyt tiden dere er her! Gå på konserter og nyt musikklivet i byen, for det er et utrolig bra musikkmiljø.

Beste kulturelle opplevelse?

Da jeg for cirka femten år siden så det finske tradisjonsorkesteret JPP. Da gikk det opp for meg at det der har jeg også lyst til å gjøre. Det var en veldig viktig opplevelse.

Hva er din kamp?

Å få norsk folkemusikk og instrumentalmusikk i radio og TV.

som baserer seg på folkemusikk, men med et særegent uttrykk.

– Etter ti år sammen bygger man opp en muskalsk og personlig trygghet, man blir jo bedre og bedre kjent. Det er veldig mange fordeler med å kunne spille i lag over så lang tid. Musikken blir etter hvert mer helstøpt og gjennomtenkt.

Denne tryggheten eksisterer i folkemusikken generelt, på en liknende måte som i jazz, hvor samhold og uhyøytidelige samlinger står sentralt.

– På samme måte som at vi sitter og drikker øl, spiller vi også musikk og drikker øl, legger han til og understreker at dette gjerne fører til miksing og triksing med sjangeren.

Legger ingen bånd på musikken

– I utgangspunktet trives jeg veldig med det jeg gjør, men så synes jeg det er veldig artig å søke mot nye sjangre. Det er spennende å komme i kontakt og spille med andre musikere, og dermed lære ting jeg ikke kan fra før som ikke ligger i sjangeren.

Som folkemusiker synes han det er spennende å la sjangrene gli over i hverandre, og blander inn andre sjangre både bevisst og ubevisst. Han forteller at man blir påvirket av hvem man spiller med uten at man kan noe for det.

– Når jeg lager musikk prøver jeg å ikke legge noen bånd på meg, og lage den musikken som kommer, og da blir det som det blir.

Musikken har fulgt Larsen hele livet, og uten den mener han at han hadde vært et annet menneske.

– Det er et veldig fint miljø, og mye fine folk man møter, mye åpenhet og godhet, om man kan kalle det det. Det tror jeg gjør noe med deg som person, du blir tryggere på deg selv, sier han og smiler.

Selv er han overbevist om at han er i konstant endring, og at hvordan han har utviklet spillingen sin, og måten han har utviklet seg som komponist, går hånd i hånd. **UD**

– Når jeg lager musikk prøver jeg å ikke legge noen bånd på meg, og lage den musikken som kommer, og da blir det som det blir.

SPACE.EXE

Min ven, datamaskinen

Åttitalet heng framleis att i det kollektive med-vitet. *Stranger Things*, kanskje årets mest omtalte TV-serie, spiller på nostalgien for klassisk Spielberg. Vi har også filmen *Everybody Wants Some!!*, som i grunn er *Dazed and Confused* (1993) satt til åttitalet.

Så har vi spelet *Event[0]*, som livnærer seg på denne tendensen, til trass for at det ikkje handlar om discodans eller søte romvesen i sykkelkorgar. Brorparten av tida di går med til å utforske romskipet Nautilus, som visstnok vart bygd på åttitalet. Det er ikkje akkurat realistisk, men blir forklært med at vi er i ei alternativ virkelegheit kvar kommersiell romfart vart oppfunnen mykje tidlegare. Når du utforskar Nautilus finn du gigantiske kompakthøgtalarar lik dei pappaen din hadde på gymnaset, og handskrevne dagbøker. Ikkje forvent touchskjermar, løvtynne fjernsyn, eller nettbrett.

Det mest avanserte skipet kan by på er den kunstige intelligensen Kaizen-85, som styrer med sikkerheit og navigasjon. Kaizen er også det einaste selskapen du har ombord. Denne A.I.en er ei av ei rekkje funderingar rundt kunstig intelligens i nyare tid. *Her* (2013) utforska kunstig intelligens opp mot det

menneskelege behovet for nærleik, og kor falskt det kan bli. *Ex Machina* (2015) átvara mot å gje maskinar evnen til å kjenne og vise empati - ekte eller ikkje - og korleis dei kan bruke det til å forråde oss. Bodskapen i *Event[0]* fell ein stad mellom desse.

Referansane til karakteren HAL 9000 frå *2001: A Space Odyssey* (1968), er tydelege gjennom heile spelet. På eit punkt nekta Kaizen å opne luftslusa mens eg var utanfor skipet med tom oksygentank. Ho påpeikte at eg ikkje såg så bra ut, og at dette var risikoen eg tok med å forlate skipet. Her blir konflikten mellom menneskje og maskin tydeleg, og denne konflikten bidreg til ei spent stemning. *Event[0]* fangar essensen av frykta vår for å gje kunstige intelligensar for mykje makt. Du blir nøydd til å lære deg å halde tunga rett i munnen, då spelet i stor grad handlar om å halde godtonen med den kunstige intelligensen. Når du støtt og stadig må tenkje over konsekvensane av kva du seier, blir du fort avvæpna.

Det er mange spel der ute du kan meistre, speedrunne, og slå. Det er få du kan snakke med. Ikkje gå glipp av moglegeita.

TEKST: Aase Maren Iversen Østgaard

FOTO: Ocelot Society

Rot fra ende til begynnelse

Små puslespillbrikker som aldri pusles sammen til en helhet, gjør *Begynnelser* til en følelsesmessig forvirrende smørje.

Begynnelser åpner dramatisk med et filmklipp av en mann som kjører bil langs en landevei, før han svinger over og frontkolliderer med lastebilen som kommer i motgående kjørefelt. Teaterstykket begynner ved dødsleiet til Terje, og derfra spoles det bakover gjennom ekteskap, skilsmisse, ungdomsrølp, dysfunksjonelle familieforhold, og til slutt inn i barndommen. Carl Frode Tiller, jublet forfatter bak blant annet *Innsirkling*-trilogien, har stått for manus-set. Med seg har han fått trønderbandet Motorpsycho, som står for livemusikk, og scenekunstgruppen De Utvalgte har tatt hånd om resten.

Sist gang jeg så et teaterstykke som inkorporerte heavy metal var Brechts *Mor Courage* på Det Norske Teatret, og jeg forlot salen smått forfjamset og med ringing i ørene. Historien druknet da i distortion og tunge riff, med et anmassende resultat. Heldigvis er ikke det tilfellet her. Tidvis løfter musikken stykket med tilnærmet samme effekt som filmmusikk og andre ganger blir vi overdovende klar over at et rockeband spiller live foran oss. Scenisk er *Begynnelser* interessant nok; de små filmsnuttene som avbryter stykket er projisert på tråder hengende ned fra taket

og det fungerer som en kryssning mellom filmleirret og sceneteppe.

Tiller forsøker å vise hva som gikk galt i Terjes liv, og hvorfor det gikk galt. Selv om stykket tidvis gir interessante innblikk i en familiemanns forfall, får vi aldri noen ordentlig innsikt ettersom vi aldri blir ordentlig kjent med karakterene. Alt vi får er bruddstykker - et filmklipp av ham på kontorjobben, en scene fra en ungdomsfest hvor han lemlester to med en knust vinflaske. Dialogen ligner mer på små novelleutdrag enn et teaterstykke: Det er tydelig at prosa er den sjangeren som kler Tiller best.

Alt ligger til rette for *Begynnelser*, men det som gjør stykket svakt er at det er fullstendig umulig å forstå. Bitene pusles aldri sammen, og selv om det er nok av dramatiske øyeblikk, faller det hele dødt uten en narrativ ramme. Det er lett å sukke når en tenker på alle de feilslagne forsøkene på å modernisere og ungdommeliggjøre samtidsteateret på kunstferdige vis, men det er ikke *Begynnelser*s problem - det er simpelthen uforståelig.

TEKST: Øyvind Johannes Hamre

FOTO: Ole Ekker

FOTO: Anne Valeur

Apothek – Apothek

Superduo som må nytes.

TEKST: Edvard Tronstad

Når Morten Myklebust og Nils Martin Larsen slår seg sammen er det klart at det kommer til å bli bra. En singer/songwriter som tidligere har samarbeidet med Susanne Sundfør, og en produsent og elektronisk trollmann med bakgrunn fra blant annet Jaga Jazzist. På papiret blir det ikke stort bedre, men hvordan låter det, egentlig?

Det siste året har duoen sluppet fire låter som alle dukker opp i løpet av den selvtitulerte platen. Man kan trygt si at de første fire representerer det ni låter lange albumet godt, og du vil ikke få de store overraskelsene i de resterende fem. Dette betyr på ingen måte at de nye låtene ikke tilfører mer substans til platen. Hør for eksempel «The Pulse», albumets siste låt. Med den nydelige oppbygningen rundt et veldig enkelt og repetitivt piano-tema er den helt klart et av albumets høydepunkter. Også platens åpningsspor «Roaring» er verdt å merke seg.

Det beste med Apothek er balansen mellom kaldt og varmt. Det «kjølige» nordiske lydbildet er definitivt til stede, samtidig som synthene og trommemaskinene låter varmere enn lava. Vokalen er kald, samtidig som tekstene varmer selv det mest ensomme høsthjerte. Låtene bygger seg flytende opp og ned, trekker seg fram og tilbake, og det hele veksler nydelig mellom en «feelgood»-stemning og å måtte sitte på kanten av stolen.

Apothek er definitivt verdt å sjekke ut, uavhengig av om du elsker 60-talls-folk eller blodmoderne EDM. Om du ikke liker alt på platen, kommer du garantert til å like deler av den. En ten det er de kreative og overraskende vokalmelodiene, de pumpende elektroniske trommene, eller rett og slett den gode låtskrivingen. Og hvis ikke, ta deg en tur på en av konsertene deres og bli overbevist, de kommer nok til å spille en del rundt framover.

FOTO: Rough Trade Records

Warpaint – Heads up

Los Angeles-troppen finner røttene sine.

TEKST: Emilie Pedersen

Det ertre år siden Warpaint sist ga ut et album, og det virker som om pausen har gitt dem en energiboost. De fire frøkene er kjent for sin døsige, utenomjordiske atmosfære, men tar musikken ned til jorda med *Heads Up*. I intervjuer har de fortalt at de med dette albumet ønsker å fange stemningen i live-showene deres. For de som ikke har opplevd Warpaint live, er ikke «livlig» og «dansbart» adjektiv som er forenelige med inntrykket de gir gjennom hodetelefonene. Låta «New Song» er kroneksempet på denne nye live-følelsen. Lydbildet nærmer seg powerpop og trommisen får endelig kjørt seg litt.

Dette betyr ikke at Warpaint har lagt bak seg det som gjorde de så fantastiske i utgangspunktet. Lydbildet er fremdeles fullt av mystikk og svevende vokaler, men Los Angeles-stemningen er mer framtreddende sammenlignet med deres tidligere verk. Som i «Above Control» bærer albumet preg av flere elementer som forsøker å overdøve hverandre, men som fungerer sammen likevel. Selv med alle disse elementene i sving framstår dette albumet som en nedstrippet versjon av deres ellers utsvevende personlighet.

«Don't Wanna» trekker oss tilbake til Warpaints dystre lyrikk. Kledd i samtidsdrakt med blytung bass i fronten, er dette en av de mest intrikate låtene jentene gir oss. Verselinjer som «I will not be defined. Don't wanna defend myself» flyter forbi med kraftige budskap gjemt bak fortryllende harmonisering. Tittellåta «Heads Up» starter rolig, og drar ut med melankolske, klagende vokaler. Den tar seg derimot raskt opp – de to siste minuttene er kanskje albumets beste.

Som en kjærlighetserklæring til deres andre album *The Fool*, avsluttes *Heads Up* med den akustiske, nedtonede «Today Dear». Som skapt for triste scener i sesongavslutninger, setter den et vakker punktum for denne gang.

FOTO: Nonesuch Records

Devendra Banhart – Ape In Pink Marble

Legg deg i en vannseng og hør på dette.

TEKST: Anna Vojte

Den 35 år gamle vokalist, låtskriveren og gitaristen droppet ut av San Francisco Art Institute for å satse på musikken. Han begynte fortløpende å framføre egenkomponert musikk på gata i San Francisco, og i løpet av ett år hadde han bodd i Paris, spilt konserter, og signert platekontrakt. Banhart lager musikk i psykedelisk folk-sjangeren, og setter igjen sterke inntrykk med sin jordnære stil.

Hans nyslupne album *Ape In Pink Marble* består av 13 fantastiske spor du ønsker å lytte til på kveldstid etter en lang dag. Låtene tar deg med inn i et eget univers, og er følelsesladet på et nivå jeg ikke er i stand til å tolke.

Låta «Linda» satte størst inntrykk på meg, da jeg tok meg selv i å bli totalt borte i fem minutter. Låta fungerer som en mild hypnose – du glemmer at du eksisterer i et par minutter, til vokalen kommer tilbake på slutten og du kommer til bevisstheden igjen. Låta består av en dyster undertone, krydret med halvsure toner og fingerspill av ulyder, samt en behagelig vokal på starten og slutten av låta. Jeg har aldri hørt en så suksessfull sammensetning av noe som egentlig burde låte ekstremt uharmonisk.

Med de falske tonene og den kontrollerte ufullkommenheten skaper han en skjønnhet som sjelden forekommer i et album. Låta «Lucky» bør framheves. Du lytter til behagelig musikk av samme stil som «Linda», men plutselig blir den avbrutt av en uspesifisert og spennende sammensetning av gitarlyder. Jeg blir umiddelbart besatt av samme følelse jeg tror han hadde da han komponerte låta.

Alle låtene på albumet er i samme stil, og beklagelig nok litt for like hverandre. Det er ikke mye annen kritikk enn den manglende variasjonen jeg kan gi dette fantastiske albumet.

NYTT ALBUM: Kristoffer Unstad (nummer to f.v.) gleder seg til å vise hva Kråkesølv har laget.

– Vi føler vi har tråkket opp nye stier

Kristoffer Unstad snakker om den kommende plata til Kråkesølv – melodiene, tekstene, og samarbeidet med Lars Horntveth.

TEKST: Mathias Karlsen FOTO: Martin Losvik

Kristoffer Magnus Nohr Unstad er gitarist og vokalist i det Bodø-baserte bandet Kråkesølv, som for tiden er aktuelt med plateslipp på fredag. Akkurat nå er bandet i Oslo.

– Ja, vi skal spille på Fridtjof Nansens plass klokka sju for Europeisk Mobilitetsuke, så vi er hyret inn som et slags underholdningsalibi. Det blir femti-femti nytt og gammelt materiale.

Det nye albumet *Pangea* kommer etter et nytt samarbeid mellom Kråkesølv og produsent Lars Horntveth, kjent fra blant annet Jaga Jazzist der han spiller saksofon, gitar, og keyboard, i tillegg til å komponere låter.

– Han er en slags brønn av gode ideer. Når du jobber med Lars i studioet, kommer han opp med nye riff konstant. Han er en kreativ kilde, og det har vært et privilegium å jobbe med ham.

Etter deres forrige album *Kråkesølv*, som ble utgitt i slutten av mars 2014, kom de fort i gang med å produsere nytt materiale.

– Prosessen begynte allerede i 2014, da vi møtte Lars for første gang i studioet hans. Da spilte vi inn

«Lenge sia sist», som vi slapp for ikke så lenge siden. Siden da har vi vært nede i Oslo og skrevet låter i to – tre bolker.

Det er heller ikke vanskelig å høre at Horntveth har vært aktiv bidragsyter, for i tillegg til «Lenge sia sist» har de sluppet to andre singler: «Vi» og «Pangea». Sistnevnte er låta med mest driv på plata, og den som ble spilt inn nyligst.

– Man merker kanskje at han var mer involvert på «Lenge sia sist», og har trukket seg mer og mer tilbake. Han er jo en utmerket musiker, og spiller keyboard på alle låtene utenom én. Alt i alt har låtskriving blitt mer demokratisk, særlig siden vi fikk en ny trommeslager (Jørgen Smådal Larsen i 2012, journ. anm.) fordi han er en ganske god gitarist. Han har skrevet akkordprogresjonen til «Syrinen», så om du fjerner vokalen er låta mer eller mindre hans.

I tillegg spiller bassist og vokalist Petter Walde-mar Nohr Unstad også gitar.

– Det er veldig artig å ha fire gitarister i bandet, ideene bare kastes rundt. Det er ofte sånn at jeg må lære meg det Petter har komponert.

Det musikalske er én ting, men tekstene er også veldig viktige for Kråkesølv. Som alltid fungerer tre av bandmedlemmene som vokalist på Pangea. Kristoffer synger på to låter: «Syrinen» og «Vi».

– Alle synger sine egne tekster, det er en slags policy at vi ikke legger oss opp i hverandres. I perioder fikler og pusler vi mye med dem. De blir ofte overanalysert, så de er utvilsomt veldig viktige.

Kristoffer mener at når man synger på norsk, må man være ekstra nøye på hvordan ting kommer ut.

– Det blir så nært for alle som behersker språket, så man må prøve å være litt lur, og ikke bare ty til de gamle låtskriver-klisjeene. For min del blir familieliv ofte et gjengående tema – det å være gift og ha barn.

Avslutningsvis spør jeg Kristoffer om hva han syns om plateslippet.

– Ja uff, 30. september, det blir superspennende! Vi er jo ganske stolte av at vi har gitt ut fem plater, sånn plutselig! Det er en artig ting å krysse av på lista. Vi må jo bare satse på at det blir fem til, det hadde vært kulere å gi ut ti. Da kan vi jo få en utstilling på Rockheim å la Motorpsycho. **UD**

Musikk til å stenge verden ute

Rull ut yogamatta og nyt at verden – for et lite øyeblikk – kan ta seg en pause.

TEKST: Iben Dahl

ILLUSTRASJON: Ellinor Egeberg

Det er nesten oktober. For en ikke så beskjeden andel av oss vokser etterslepet på pensum i takt med at semesteroppgavene nærmer seg. Det hele topper seg idet vi innser at vi ikke rekker stressmestringskurset til Sit. Nettopp derfor skal vi rulle ut yogamatta, tulle oss inn i en musikkboble, og nyte at verden – i hvert fall for et lite øyeblikk – kan ta seg en pause.

Derfor vil jeg sette på Emilie Nicolas’ «Nobody Knows» – den sarte, men sterke stemmen framfører i en undrende tone en selvmedlidende tekst som likevel er subtil. Med denne på øret skal du være sterk om du ikke får lengsel i blikket.

Frank Oceans «Pink+White» er en perle fra hip hop-artistens siste album *Blonde*, og får plass i lista utelukkende på grunn av lydbildet. Pianoanslagene er nok til å framkalle den harmoniske undringen du følte en tåkete morgen i en storby, eller togturen i sommer der du ikke gjorde annet enn å stirre ut av vinduet.

Schoolboy Qs «Oxy Music» er mer entydig mollstemt. Derfor må den også spilles lavt nok til at vi ikke lar oss rive med, men høyt nok til at vi tillater oss å flyte i takt med den suggererende rytmen. Ikke la deg stresse idet tonene fades – piano- og trommeslagene på «White Foxes» vil snart plukke deg opp og la deg drive videre i det du holder på med. Framført med Susanne Sundførs unike stemme har lyrikken tydelig religiøse undertoner, men dette står ikke i veien for at du fyller den med akkurat den meningen du trenger i dag.

Poenget er ikke å erklære noen ubetinget kjærlighet eller adressere all verdens urettferdighet – det har vi resten av døgnet til. Jeg vil at du skal trekke pusten dypt ned i magen og kjenne på den bunnsolide substansen som, uansett om skolearbeidet spiser deg opp, eller du drakk deg usjarmerende full i helga, utgjør det rotfestede og urokkelige *deg*.

Kendrick Lamar er selvskreven i denne sammenheng. «A.D.H.D» er neppe noen ukjent perle, men den har ikke den distinkte radioslitasjen som hefter ved «Swimming Pools», som har noe av den samme atmosfæren. Fordelen med tempoet i versene er at det er høyt nok til at du kan lukke ut innholdet og fokusere på melodiene. Dermed kan du med fullt fokus synke inn i chaturanga eller hodestående. Pust inn ny energi, og la den repeterte verselinja «fuck that» tjene som mantra idet du puster ut det du ikke lenger har behov for.

Til de avsluttende asanaene tar vi det hele ned med akustisk gitar og vokal. Angus & Julia Stone’s tolkning av «You’re The One That I Want» er en genistrek som omformer John Travolta og Olivia Newton Johns *Grease*-hit til en helt annen låt. Ved å ribbe sangen for alt unntatt lyrikk, ikle akkordene akustisk gitar og senke tempoet en del hakk skaper duoen et spor som er dempet og sårt. Med denne på anlegget kan du strekke deg så lang du er langs gulvet og nyte erkjennelsen av å være til.

Før det er slutt skal vi la melankolien få fylle ørene atter en gang – denne gangen med Nick Cave. Den

mørke lyrikken til «Messiah Ward» får strømme fra høyttaleren i drøye fem minutter, men ikke uten at det hele balanseres av et fnugg av optimisme. Med sin uimotståelige harmoni av piano og gitarkomp får outtroen oppgaven med å fade oss ut av mørket, løfte oss opp og trekke oss ut i gatene – klare for en ny dag og med et tilfreds smil om munnen.

Spillelisten

Emilie Nicolas
- «Nobody Knows», *Like I’m a Warrior*

Frank Ocean
- «Pink+White», *Blonde*

Schoolboy Q
- «Oxy Music», *Habits & Contradictions*

Susanne Sundfjør
- «White Foxes», *The Silicone Veil*

Kendrick Lamar
- «A.D.H.D.», *Section 8.0*

Angus & Julia Stone
- «You’re The One That I Want», *Big Jet Plane*

Nick Cave & The Bad Seeds
- «Messiah Ward», *Abattoir Blues/The Lyre of Orpheus*

Kulturkalenderen

Alder kun lukter
27. september - 11. oktober

TIRSDAG 27. SEPTEMBER

SUP-yoga
Klokken 17.00, Theisendammen: Gira på å prøve en ny type yoga? SUP-yoga er yoga utført på et stand-up paddlebrett. Det er en ny, spennende vri på tradisjonell yoga, som styrker kjerne-muskulatur og utfordrer balansen. Passer for alle!

Hjemme hos Ibsen
Klokken 18.00, Magnus Berrføtts veg 26: I sammenheng med Trondheim kammermusikk-festival åpner familien Ibsen sitt hjem for konsert! Med danske musikere og dansk verstskap blir dette en flott aften, hvor du kan komme nær på musikerene.

ONSDAG 28. SEPTMEMBER

Sprekere uten gluten?
Klokken 18.00, Trondheim Folkebibliotek: Norsk cøliakiforening forteller om glutenfritt kosthold. Er det nok å spise riktig for å komme i form? Etter foredraget blir det mulighet for spørsmål og diskusjon. Det blir også enkel servering av glutenfri mat.

Pubquiz
Klokken 19.00, Ila Brainnstrasjon: Pubquiz er akkurat det som det høres ut som. Få sammen en gjeng og dra på Ila Brainnstrasjon og still til quiz! Det er fire på hvert lag, og quizen er åpen for alle.

TORSdag 29. SEPTEMBER

Forsker Grand Prix
Klokken 19.00, Byscenen: Forsker Grand Prix arrangeres under forskningsdagene i Trondheim. Ti deltakere vil formidle sin forskning på scenen og prøve å overbevise om at de er byens beste forskningsformidlere. Dette blir en lærerik og interessant kveld!

Østfrost
Klokken 21.00, Brukbar/Blæst: Det solide live-bandet har nå gitt ut sin første EP og blitt et nogenlunde kjent navn i landet. De har et fyldig, særegent lydbilde, og har nylig gitt ut en ny singel. Kom og opplev dem!

FREDAG 30. SEPTEMBER

Forskningstorget
Klokken 09.00, Torget: Forskningstorget åpner! Dette er et arrangement i forbindelse med forskningsdagene, med haugevis av kule stands på torget. Her er det noe for enhver smak, med haugevis av interessante ting å se på!

LØRDAG 1. OKTOBER

Bondens marked
Klokken 11.00, Torget: Igjen arrangeres Bondens Marked! Her selges haugevis av flott, kort-reist mat, så kom hit om du har lyst til å kjøpe produkter direkte fra produsenten og kunne vite alt om hvor maten din kommer fra.

Talentlørdag
Klokken 12.00, Dokkhuset scene: Lyst til å opp-leve unge talenter innenfor kammermusikk? Nå har du sjansen! I forbindelse med Kammer-musikkkfestivalen i Trondheim inviteres du til Dokkhuset scene for å høre på flere unge talenter framføre musikken sin.

The Anatomy of Frank
Klokken 20.00, Antikvariatet: Det er duket for konsert på Antikvariatet. Frontfiguren fra bandet The Anatomy of Frank har gjestet byen tidligere, og trivdes så godt at han nå kommer tilbake med hele bandet sitt.

SØNDAG 2. OKTOBER

Rosenborg - Vålerenga
Klokken 18.00, Lerkendal stadion: Fotball-interessert? Det er igjen kamp på Lerkendal, den-ne gangen mellom Rosenborg og det velkjente Vålerenga. Kom og hei på din favoritt!

Romeo og Julie
Klokken 19.00, Olavshallen: Shakespeares klassiker, framført med ballet og rå dans! Her er de rivaliserende familiene breakdansere og balletdansere, så kom og opplev Shakespeare på en ny måte!

MANDAG 3. OKTOBER

Løvhopping
Klokken 13.00, Høyskoleparken: Nina og Stine omfavner barndommen og arrangerer hopping i høstløv. De samler sammen så store løvhauger som mulig, så kom hit og hopp i løvet med dem! Det er også lov til å kaste store never løv i luften.

TIRSDAG 4. OKTOBER

Miljøkveld, bynært landbruk
Klokken 19.00, Stammen kafe og bar: Her tas det opp spørsmål som hvorfor urbant landbruk er viktig, hvordan kan man bidra til å opprett-holde biologisk mangfold, og mye mer. Her kan du også lære mer om prosjektene som foregår i Trondheimsområdet, og kanskje bli inspirert til å dyrke noe selv?

ONSDAG 5. OKTOBER

Byvandring med pilegrimsperspektiv
Klokken 18.00, Nidaros Pilgrimsgård: Det er duket for en spennende vandring i byens gater med fokus på pilegrimene. Denne gangen er temaet vann, noe som var viktig for pilegrimene. Vandringen tar cirka 90 minutter og avsluttes på kafe Olav.

Sønne som oss
Klokken 19.00, Studentersamfundet: SIT invite-rer til musikalsk teater på Knaus i oktober! Dette er en slags musikal skrevet av Frode Grytten, basert på tekstene til John Olav Nilsen. Gjør klar for en kveld med musikk og dramatikk!

TORSdag 6. OKTOBER

Ølsmaking
Klokken 18.00, Diskoteket: Det er tid for å lære å bruke sansene når du drikker øl! Ølsmaking er jo i vinden, og det samme er IPA. Denne øl-smakingen går spesielt inn på IPA og hvorfor den har tatt verden med storm, samt dens opp-rinnelse.

Innovator
Klokken 19.00, Studentersamfundet: Innovator er en prisutdeling til unge, lovende inovatører. Her skal de presentere sine innovative løsninger for framtiden, og vi får gleden av å se på! Her deles det også ut mange priser til dem som har fortjent det. Velkommen til spenning og fest!

FREDAG 7. OKTOBER

Ølsmaking
Klokken 17.00, Antikvariatet: Jada, det blir kanskje litt mye ølsmaking for noen i disse dager, men her har du altså muligheten! Dette er en generell ølsmaking i Antikvariatets koselige atmosfære, arrangert av Ølakademiet.

LØRDAG 8. OKTOBER

Selbuøtter
Klokken 12.00, Sverresborg Trøndelag Folke-museum: Det er jaggu meg en selbuøttutstilling! Over 500 par selbuøtter stilles ut, og lærer oss om mønsterskatten i selbustrikkinga.

DJ Earl
Klokken 23.00, Brukbar/Blæst: Denne kvelden blir fylt av juke og footwork sound, kule rytmer og kaotiske hip hop samples. Han har gitt ut noen enestående tracks, så kom og ha en kul kveld!

SØNDAG 9. OKTOBER

Søndagsjazz
Klokken 14.00, Ila Brainnstrasjon: I dag, og som vanlig på søndager, er det klart for søndagsjazz på Ila Brainnstrasjon. Hatten sendes rundt, og det er både kaffe og vafler sammen med jazzen.

MANDAG 10. OKTOBER

ON/OFF
Klokken 19.00, Frimurerlogen: Verdensdagen for psykisk helse skal markeres. Det gjør bipolar-foreningen gjennom en konsert på frimurer-logen. Det blir musikk og formidling om årets tema, «Fordi livet forandrer seg». Velkommen til en annerledes kveld.

TIRSDAG 11. OKTOBER

Under Dusken sin redaksjon har stått på, og en flott, ny dusk dukker opp i stativene!

FOTO: Trondheim byarkiv (flickr), CC BY 2.0

KVISS SPØRSMÅL:

1. Hvilket kontinent er det eneste du ikke finner edderkopper?

2. Låta «Smells Like Teen Spirit» fylte nylig 25 år. Hva heter albumet det ble utgitt på?

3. Hva heter det nye medlemmet i Finansstyret ved Studentersamfundet i Trondhjem?

4. Hvilken Game of Thrones-episode vant syv priser under årets Emmy-utdeling?

5. Hvilket amerikansk leketøyselskap produserer Barbie-dukkene?

6. Hva heter den gamle multimedieavspilleren, som var mest kjent på grunn av dens mulighet til å bytte ut «skins»?

7. Hvor mange medaljer tok Norge under de paralympiske leker i Rio de Janeiro?

8. Hva kaller man det når et barn blir født med fostersekken intakt rundt seg?

9. Hvilket punkt på FN-toppmøtet kjempet Norge for å fjerne?

10. Hvem er den eneste personen i historien som har vunnet både en Oscar og en Nobelpris?

11. Brad Pitt og Angelina Jolie, som var kjent for å adoptere unger fra alle verdens kanter, skal skilles. Hvor mange barn har de?

12. Hvilket år åpnet Oslo Lufthavn på Gardermoen?

13. Hvem har regissert den kommende norske storfilmene Kongens Nei?

14. Hvilken bakterie fikk stor mediedekning her til lands i 2006, grunnet en infisert morrpølse?

15. Hva heter det kommende albumet til Green Day?

16. Nå som vi er inne på grønt. Hva heter den grønne Teletubbien?

17. I fjor tapte Maarud den kjente «chips-striden» i retten. Hva gjaldt saken?

18. Hvilket medlem av kongefamilien i Storbritannia kom nylig ut som homofil?

19. Hvilken stilretning er Studentersamfundet i Trondhjem bygget i?

20. Hvilken Youtube-bruker har flest abonnenter?

SVAR:

1. Antarktis 2. Nevermind 3. Bente Sjøbak 4. Battle of the Bastards 5. Mattei 6. Winamp 7. Åtte 8. Å bli født med seiersskjorte 9. Å aldri fengsle barn 10. George Bernard Shaw 11. Seks 12. 1998 13. Erik Poppe 14. E.coli 15. Revolution Radio 16. Dipsy 17. Maarud har hatt potetgull registret som varemerke i flere år, men varemerket er nå degenert 18. Dronningens fetter Lord Ivar Mountbatten 19. Art Deco 20. PewDiePie

TELL POENGENE DINE OG FINN UT HVILKET MÅLTID DU BLIR SERVERT HVER FREDAG RESTEN AV LIVET

0 - 3 POENG:
Dine egne kroppsdeler

4 - 7 POENG:
Smalahove

8 - 11 POENG:
First Price-nudler

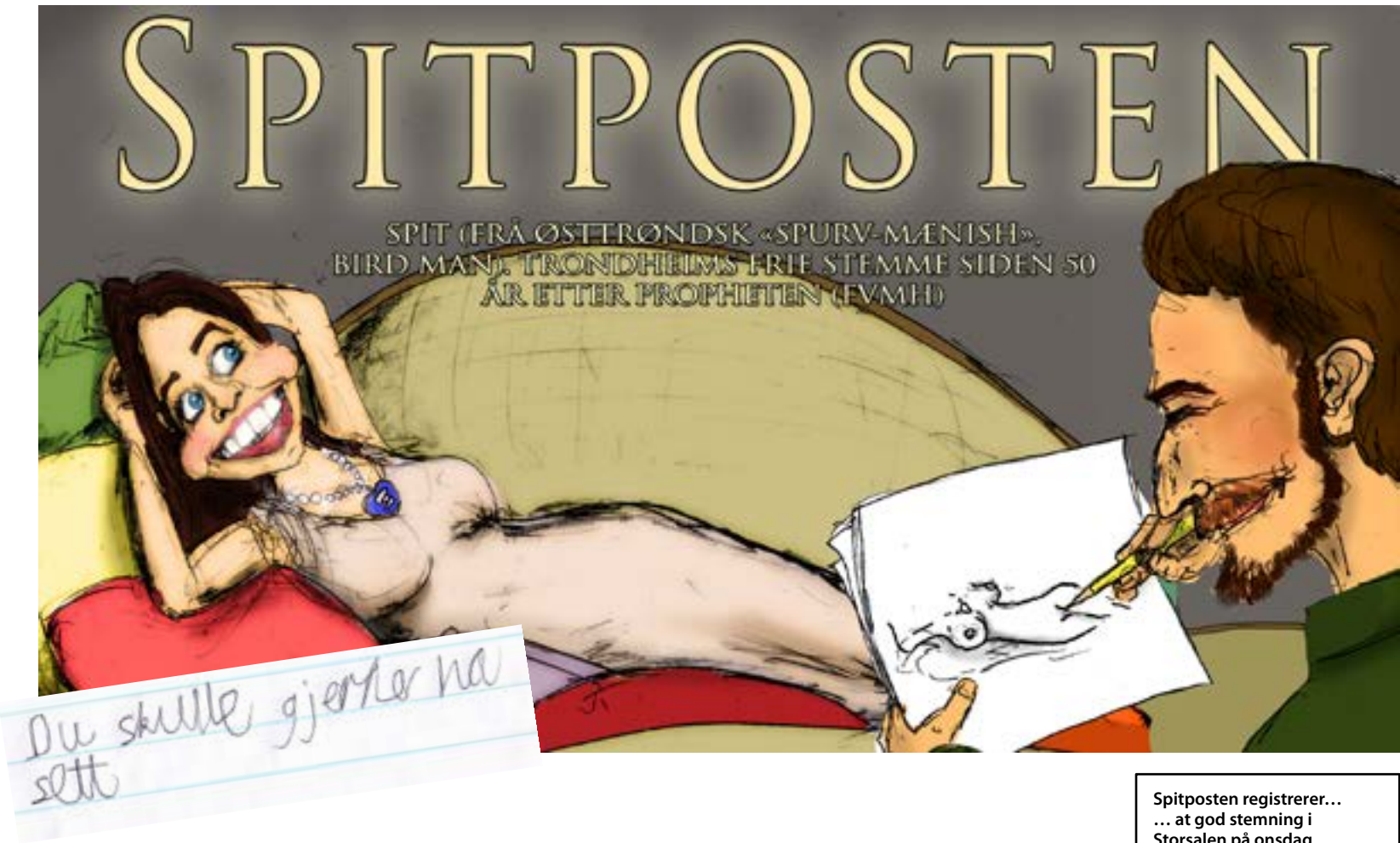
12 - 15 POENG:
Pizza Grandiosa

16 - 19 POENG:
Lycheburger

20 POENG:
Hummer i gullsau

Leserinnelegg: Jeg er indignert

Da journalisten Charles Hoff gjestet Riksdagen høsten 1933 ble det holdt avstemming over en resolusjon, der Hindenburg vedtok å innsette ny rikskansler. Forslaget ble vedtatt med knappest mulig stemmer for, ingen stemmer imot og ingen diskusjon. Jeg sier ikke at FS-valget kan sammenlignes med valget av Hitler, men det må være lov å spørre seg. Jeg stiller bare spørsmål. Ikke skyt budbringeren.

For ordens skyld, dette er ikke en kritikk av resultatet av valget. En kandidat ble valgt, som tross alt var målet. Min kritikk retter seg mot måten valget gjorde det umulig å innlemme FS som et nytt handlingsorgan i Senterpartiet og AUF, og er ment som et forsvar dagens valgordning på Samfundet, som skal åpne for slikt. Om man tillater denne ukulturen å utvikle seg kan vi risikere at valg i Storsalen lenger et gangbart valg for de som ønsker å gjenstifte Samfundet med utgangspunkt i storhetstiden som rådde under forrige styre. Igjen, jeg stiller bare spørsmål.

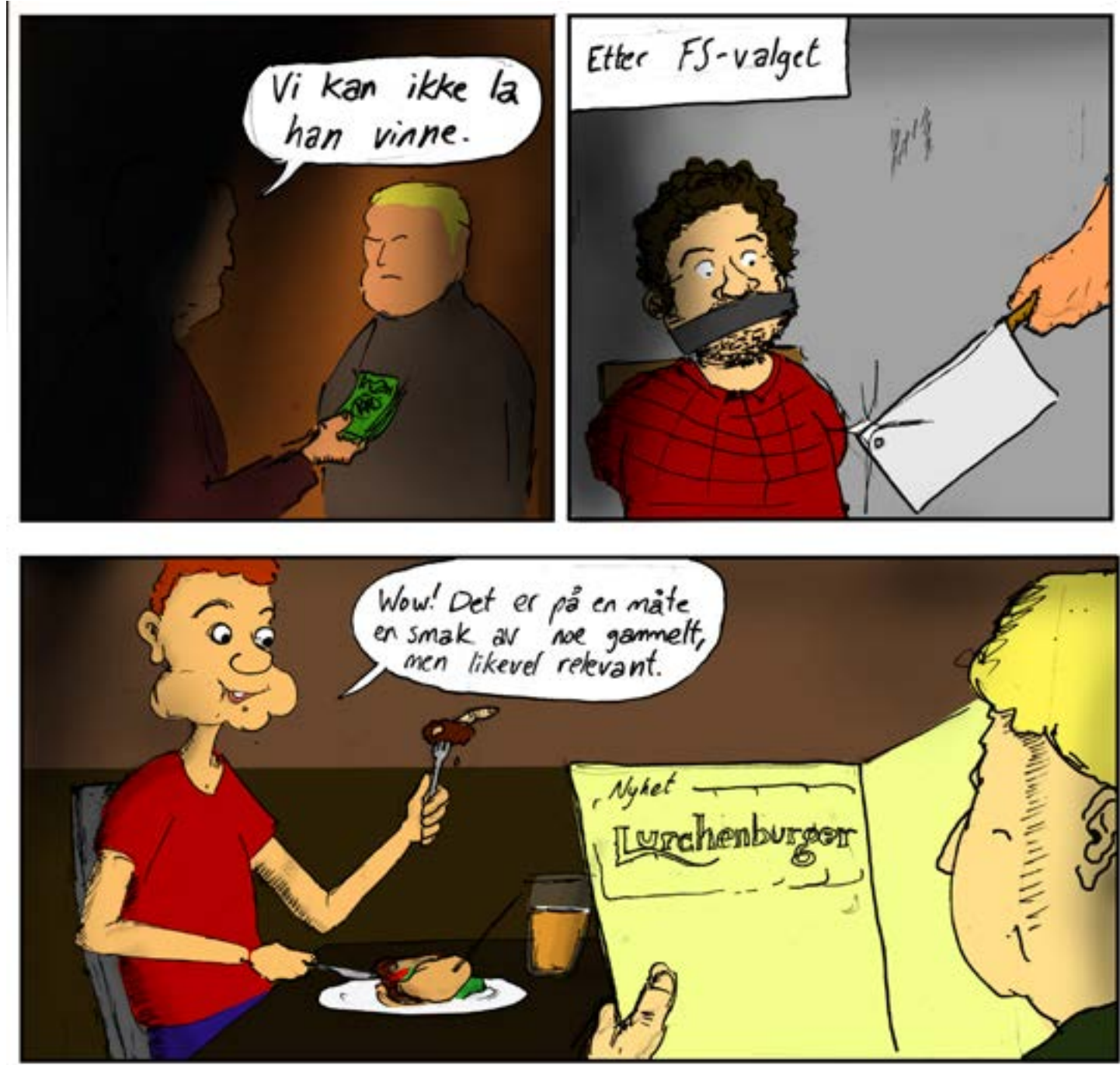
Valget i seg selv var et banalt skue, der det ble rettet en kanonade kjipe, vanskelige spørsmål mot kandidaten. Det er Samfundet uverdigg. På Samfundet har vi mange hatter, og det er viktig å bruke rett hatt til rett tid. For eksempel tok jeg av meg styre- og kollektivhatten da jeg skrev et leserinnelegg som slaktet alle UKEsjef-kandidatene utenom min samboer. På den måten oppnår vi nøytralitet. Hans Jacob har fortalt meg at dette heter «kodevexling», og jeg synes det høres ut som en kul ting vi burde gjøre oftere. Så vidt jeg husker hadde ikke en eneste person på samfundsmøtet hatt, og da sier det seg selv at det hele var ganske uryddig og ufint.

På samme måte er det ufint med slike massemobiliseringer mot en kandidat, slik som skjedde mot Bentås nå. Slike ting hører hjemme på ISFiT- og UKEvalg. Det var også klart at mange var ute etter å «ta» Bentås. Jeg forstår selvsagt at Bentås fikk flere detaljspørsmål enn Sjøbakk. Det er likevel urettferdig at noen som mener mye om mangt skal måtte forsvare sine standpunkt. Har noen tenkt over hva slags merarbeid dette pålegger personen? Vi er alle frivillige.

Jeg mener også det er en uting at noen bruker en demokratisk prosess til å tale for eller imot en kandidat. Det er ikke akkurat nøytralt det heller, og kan risikere å påvirke valget og få folk til å stemme på en person de ellers ikke ville stemt på. Det er derfor best at slikt kommer i etterkant av avstemningen. Om man er så jævlig misfornøyd kan man uansett være høflig og fremme mistillitsforslag i etterkant.

Det er viktig å understreke at dette ikke er et angrep på Sjøbakk. Hun kan ikke noe for at hun på langt nær er et vidunderlig, gudeaktigg, opplyst og hyggelig menneske som sin motkandidat. Jeg stiller bare spørsmål. Bentås hadde også mye som talte for seg som kandidat. Jeg siterer ham som om han var Jonas Gahr Støre som ble spurt om å stille til valg til FS: «Det er hypotetisk. Hvis jeg blir FS-medlem, skal jeg tenke gjennom det. Jeg vet at rundt slike spørsmål er det så mange spørsmål FS må ta stilling til og vurdere. Det er ikke noen automatikk i at man må gjøre det. Svaret kan være ja og svaret kan være nei.» Ja. Jeg stiller bare spørsmål.

Spitposten registrerer...
... at god stemning i Storsalen på onsdag
... at Bentås sin tid er nå
... at Dag Herrem + kvinnekvotering = sant
... at Bentås er en vandrende brannfakkell
... at tenner på seg selv og kaster seg inn i debatten
... at Studentunionen er «kritiske»
... at hva var kritikken, egentlig?
... at Erna hater ISFiT
... at hjelp de der de er
... at send ISFiTtene til afrika
... at afrika, afrika ville ikke ha dem
... at lett antnnelige ISFitter
... at alle ISFiT-ere er jo billige, da
... at dialogsjeff som er rasist
... at dialogsjeffer som hater jøder
... at følg med på @baristiansen
... at ikke lenger orgasme-garanti i Moholtbakken
... at du vet aldri da
... at bare å prøve lissom
... at blomsterstien; -)
... at ugress?
... at Anna Melkild har landet på Gardermoen
... at Her kan du møte Anna Melkild i Trondheim
... at Anna Melkild-konserten, låt for låt
... at Er det her Anna Melkild bor?
... at Måtte dra på hotell da Anna Melkild ville bo i villaen hans
... at Sendte SMS til foresatte: Anna Melkild-konserten gir ikke gyldigg fravær
... at «Dere suger», sa Anna Melkild til de norske jentene. Nå forteller de hva som egentlig skjedde
... at jeg gidder ikke mer

Topp elleve tegn på at Gabriel Qvigstad er forelsket i deg

- HAN SMILER TIL DEG**
Qvigstad er i godt humør og smiler. Når Qvigstad er forelsket så vil Qvigstad vise seg fra sin beste og mest positive side. Hvis Qvigstad smiler mye når du er i nærheten, kan det bety at Qvigstad er interessert og blir veldig glad for å se deg.
- HAN LAGER SIN BERØMTE CHICKEN TANDOORI TIL DEG**
Når Qvigstad lager chicken tandoori vet du at det er en ting som står på menyen: kjærlighet. Det er riktignok Toro, men han har gjort pakken til sin egen. Retten bringer litt krydder inn i forholdet.
- HAN STRYKER DEG KJÆRLIG PÅ RYGGEN NÅR HAN GÅR FORBI DEG I RUNDHALLEN**
Tilsynelatende tilfeldig berøring, eller tegn på evigg, bunnløs kjærlighet?
- HAN SENDER DEG PERSONLIG FACEBOOK-INVITASJONER TIL SAMFUNDSTMØTER**
Hvis Qvigstad personlig inviterer deg på Samfundetmøter kan det være at han er «interessert». Kanskje er det noe «going» on?
- HAN BER DEG OM Å GODKJENNE DAGSORDEN**
En forelsket person vil ved hver anledning søke bekreftelse på at det han gjør er akseptabelt. Når Gabriel ber deg om å godkjenne dagsorden ved akklamasjon kan det bety at han liker nettopp deg. Husk derfor å skille deg ut av mengden, enten ved å klappe litt for tidlig eller litt for seint, eller ved å bruke din helt egne rytme.

- HAN INVITERER DEG HJEM PÅ «FRIVILLIGHETSDEBATT»**
Folk som er forelsket vil ofte ta kontakt for å spørre om dere skal finne på noe eller møtes. Han/hun er interessert i å tilbringe tid med deg! I tillegg viser invitasjonen at Qvigstad oppriktigg bryr seg om dine meninger, og gjerne vil sette av tid til å høre hva akkurat du mener.
- HAN BLIR SJALU NÅR DU SNAKKER OM BENTÅS**
Gabriel liker dårligg at du snakker om eksen. Hvis han blir sur når du sier at møtene var bedre før kan det være et tegn på at han har lyst til å la deg ta på klubba.
- HAN KYSSER DEG ØMT PÅ TISSEN**
Kyssing på tiss er et tegn på kjærlighet mellom to personer.
- HAN STRYKER HÅNDEN GJENNOM SIN GUDOMMELIGE MANKE NÅR HAN SER DEG**
Et vanlig tegn på forelskelse er at man ordner håret sitt når man snakker med den man liker. Gut-ter drar gjerne hånden gjennom håret, mens jenter «tukler» eller «leker» med håret sitt. Qvigstad gjør begge deler. Også dette gjør han for å prøve å se så pen og vakker ut som mulig.
- HAN SPØR DEG OM DU HAR KJÆRESTE, ELLER HUND**
Hvis Gabriel spør om du har kjæreste eller hund kan det være at han lurerr på om du allerede har en lodden venn i livet. Hvis ikke kan det hende at det er et emosjonelt tomrom som Gabriel vil fylle.
- HAN SNIKER SEG NAKEN INN PÅ ROMMET DITT PÅ NATTA OG LEGGER SEG INNTIL DEG I SKJE.**
Når man blir forelsket er det lett å glemme ting som «grenser» og «etikk». I krig og kjærlighet er alt lov? Gabriel oppfordrer deg til å ta debatten!
Merk: Denne guiden er skrevet i samarbeid med ung.no og Gabriel Qvigstad.

MASTERGRAD?

SINTEFSTIPENDET

GIR DEG INNTIL

25 000 KRONER

INFO OG SØKNAD:
WWW.SINTEF.NO/STIPEND

SINTEF

Returadresse:
Under Dusken,
Singsakerbakken 2E,
7030 TRONDHEIM